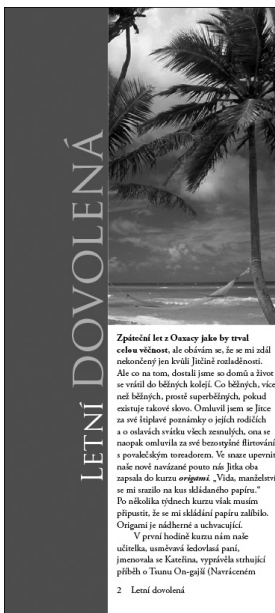

Začínáme

V této lekci připravíte dokument pro dvanáctistránkový článek do časopisu a pak na jednu dvojstránku umístíte text a grafické prvky. Také uvnitř článku vytvoříte přílohu pohlednicového formátu, která používá jinou velikost stránky.

● **Poznámka:** Pokud jste ještě nezkopírovali pracovní soubory této lekce z příloženého CD na svůj pevný disk, zkopírujte je nyní. Jak postupovat se dozvíte na str. 12 v části nazvané „Zkopírování pracovních souborů“.

- 1 Jelikož potřebujete, aby nastavení vašeho InDesignu odpovídalo nastavení, které používáme v této lekci, musíte stávající soubor předvoleb přesunout do jiné složky. Postup je popsán na str. 13 v kapitole „Uložení a obnovení stávajícího souboru předvoleb InDesignu“.
- 2 Spusťte Adobe InDesign CS5. Aby se vám panely a příkazy nabídek zobrazovaly stejně jako v této lekci, zvolte příkaz Okna/Window → Pracovní plocha/Workspace → [Rozšířený]/[Advanced], a pak zvolte Okna/Window → Pracovní plocha/Workspace → Obnovit Rozšířený/Reset Advanced. Začněte vaši práci otevřením částečně dokončeného dokumentu.
- 3 Abyste si mohli prohlédnout výsledný dokument, otevřete ve složce Lekce_03 soubor 03_Dokonceny.indd. Složku Lekce_03 najdete ve složce ID výuka, do které jste ji na pevný disk zkopírovali z příloženého CD.

jetřibový).

Za dřívých časů lidé chudý lovec. Jednou narazil na jetřib chyceného do pasti. Sltoval se nad ním a vyrobodil ho. Za pár dní narvtila jeho díam překrásná žena a požádala ho, aby by u ní zomohla přivocovat. Za letký čas se vzali. Nevěna měla dobré srdce a byla přehránilá, také šli šťastně. Za lovec nedokázal svoji ženu ulávit. Jedného dne mu žena, že bude tlat láhly, krete by mohl prodivat na trh, ale zapřítáhl ho, že jí při časté nemst nikdy opatit. Celi tři dny byla skrýv v chatči a tlati. Pak vyšla v rukou neda nádhernou látku. Lovce vrazil a odnesl do mésta na trh. Když jí ovděl obchoď, byl lidem unesení a plavil za ní zlatem. Byla totiž jedinečná. Látku narvali Turo-no-senbo-oti (tato jetřibových jetřib).“

Teno přibek měl uklidnit. Začal jsem objasnovat krezu origami a rozhodnul jsem se, že si ve volném čase přečtu co nejvíce o jeho klanosti.

Náser origami byl vytvořen roku 1880 spojením slov *oru* (skládat) a *kami* (papír). Toto umění vzniklo již v prvním století n. l. v Číně. (Domníval jsem se, že vzniklo v Japonsku, ale Jiška mě rychle vyvedla z omylu.) Říká se, že v této době byl vynalezen papír a spolu s ním spatřilo světlo světa i skládání papíru. Článek vyzníval jednoduše vyozy; z nich některé se uchovály až do dnešních dnů. Do Japonska Origami přišel budhističtí mniši v šestém století. Za chvíli si toto umění v japoncké kultuře získalo své první místo: papír se používal v ukládání a v každodenních rituálech. Mešče z raných vzozy se nedochovaly, protože první písemné pojednání o origami pochází teprve z roku 1797 a bylo nazváno *Senbazuru Chokwan* (Iste skíte tate jetřib). *Kise no made* (Znamí obraci), obsahl sbírka tradičních japonských vzozy, byla vydána roku 1865.

Origami vzrůstalo i v dalších

2 Letní dovolená

Nikde si neužijete tolik radosti z léta jako na pláži...

částech světa. Arabové rozšířli tajemství výroby papíru v 8. století do severní Afriky a Maurové je odnět přivedli do Španělska. Musím tu říct se určitě dělení náboženských předpisů, nebylo poročeno vyořovat zobrazení žijících bytostí. Skládání papíru se proto u nich omezovalo na geometrické vzory. Za častí inkvizice (Jiška se na mě ošle podívala, ale pak svůj vyzraz změnila v úsměv) po vyhánění Maurů ze Španělska navštívil Španělsko mo. papjrovníci (to slovo zní trochu bizarně). Tato technika je vřak ve Španělsku a Argentíně donad obhábená.

Otčen moderního oigami je Akira Yoshizawa. V říkavých letech dtracitého století navrhnul tisícé modelů zprócovavých řízův námito; je vřitnem systéma čas a šipod, krete se díce při skládání papíru používá. V posledních a leděstevých letech předvážil své umění na zápisu, a vřak inspiroval mnoho dalších

milovníků skládání papíru na západě i v Japonsku. Vytěženem pokrročných technk skládání papíru jsou neovzdělné díumyeta a kreané moody.

Jiška se v kuruze zaměřila na skládání rýba a mořských živočichů. Během prvních dvou rýbání dšitla kraba a vřelvěti šlepety, karase, nádherného mořského konika, průměrnou ošleba a postevřenou iketili. Brouila vřevy vřivanté Barboursen. Androsauri a Robinsonem.

V posledně době začalo být obhábené rozakování v origami, ale jeho historie je dírošší. Muselivozřívání se omezuje dšitlicovými pokrčováváním plochy, krete je beezručný zapřobována souborem dšitrozvřivých figur bez jšichykolí mzeze nebo přiběry. Origami mošly se vřev z plochého materiálu, nečistější papíru, ale prakticky z čobokoi, co po přehnutí dokáže udržet vřaz.

- 4 Projděte si dokument a prohlédněte si jednotlivé dvojstránky. Většina jich obsahuje jen vodítka a rámečky s vyhrazeným místem. Přejděte na strany 2–3. Uvidíte stránky, které v této lekci budete navrhovat. Také navrhnete dvojici vzorových dvojstránek.

- Po prohlédnutí soubor 03_Dokonceny.indd zavřete. Pokud do něj během práce chcete občas nahlédnout, můžete si jej nechat otevřený.

● **Poznámka:** Při práci si můžete panely rozmístit podle potřeby a zvolit zvětšení dokumentu, které vám bude vyhovovat.

Vytvoření a uložení vlastního nastavení dokumentu

V InDesignu máte možnost uložit si často používaná nastavení dokumentu, včetně počtu stran, jejich velikosti, sloupců a parametrů okrajů. Pomocí těchto uložených parametrů nazývaných *přednastavení dokumentu* můžete rychle vytvořit vlastní dokumenty.

- Zvolte příkaz Soubor/File → Přednastavení dokumentu/Document Presets > Definovat/Define.
- V dialogu Přednastavení dokumentu/Document Presets klepněte na volbu Nové/New.
- V dialogu Nové přednastavení dokumentu/New Document Preset nastavte následující parametry:

- Jako název v poli Přednastavení dokumentu/Document Preset Name zadejte **Časopis**.
- Počet stránek/Number of Pages zadejte **12**.
- Zkontrolujte, zda je zatržena volba Protilehlé stránky/Facing Pages.
- V poli Šířka/Width zadejte **212,7 mm**.
- V poli Výška/Height zadejte **276,2 mm**.
- V sekci Sloupce/Columns zadejte Počet/Number **5**, mezeru ponechte 4,2 mm.
- V sekci Okraje/Margins zadejte v poli Dole/Bottom hodnotu **16,9 mm**, v polích Nahoře/Top, Uvnitř/Inside a Vně/Outside ponechte hodnotu 12,7 mm. Pozor, zkontrolujte, zda tlačítko Změnit všechna nastavení na stejné hodnoty/Make All Settings The Same uprostřed sekce Okraje je odznačené (články řetězu jsou rozpojeny) , abyste u všech čtyř rozměrů mohli zadat rozdílné hodnoty.

Nové přednastavení dokumentu

Přednastavení dokumentu: Časopis

Reprodukce: Tisknout

Počet stránek: 12

Počet čísel stránek: 1

Protilehlé stránky

Základní textový rámeček

Velikost stránky: [Vlastní]

Šířka: 212,7 mm

Výška: 276,2 mm

Orientace:

Sloupce

Počet: 5

Mezera: 4,233 mm

Okraje

Nahoře: 12,7 mm

Dole: 16,9 mm

Uvnitř: 12,7 mm

Vně: 12,7 mm

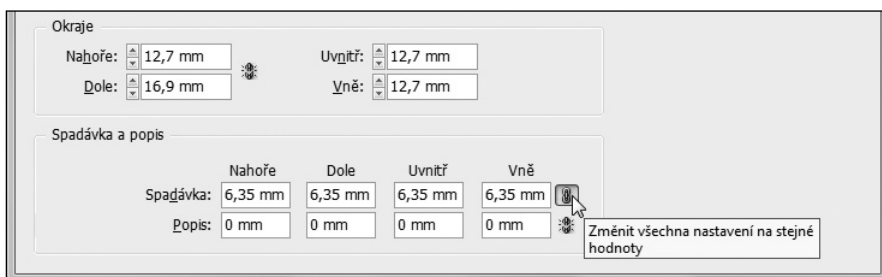
OK

Zrušit

Více voleb

► **Tip:** V dialozích nebo panelech můžete použít libovolné měrné jednotky. Pokud chcete použít jiné jednotky než ty, které jsou nastaveny jako výchozí, zadejte do pole s hodnotou (hned za číslo, které jste vložili) jejich správnou zkratku, např. **cm** za centimetry, **b (pt)** za body a **"** za palce. Výchozí jednotky lze změnit příkazem Úpravy/Edit → Předvolby/Preferences → Jednotky a kroky kláves/Units & Increments (Windows) nebo InDesign → Předvolby/ Preferences → Jednotky a kroky kláves/Units & Increments (Mac OS).

- 4 Klepnutím na tlačítko Více voleb/More Options rozšíříte dialog a zadejte u spadávky (Bleed) v poli Nahoře/Top hodnotu **0,25"**. Pak zkontrolujte, zda je za poli hodnot spadávky zmáčknuto tlačítko Změnit všechna nastavení na stejné hodnoty/ Make All Settings The Same (články řetězu jsou spojeny), aby se doplnila stejná hodnota i v polích Dole/Bottom, Uvnitř/Inside a Vně/Outside. Klepněte uvnitř pole Dole/Bottom a všimněte si, jak InDesign automaticky převede hodnoty zadané jinými měřícími jednotkami (v tomto případě palce) na ekvivalent v milimetrech.

Spadávka je tisknutelná oblast vně stránky, která se používá pro tisk prvků sahajících až ke kraji stránky, např. obrázků nebo barevné pozadí. Po tisku se oblast spadávky odřízne.

- 5 Klepněte v obou dialozích na OK. Tím přednastavení dokumentu uložíte.

Vytvoření nového dokumentu

Pokaždé, když vytváříte nový dokument, objeví se dialog Nový dokument/New Document. v něm si můžete vybrat, zda dokument začnete vytvářet s použitím přednastavení, nebo zadáte přímo v tomto dialogu několik parametrů dokumentu, jako je počet stránek, velikost stránky, počet sloupců atd. Zde použijete přednastavení Časopis, které jste právě vytvořili.

- 1 Zvolte příkaz Soubor/File → Nový/New → Dokument/Document.
- 2 V dialogu Nový dokument/New Document v nabídce Přednastavení dokumentu/Document Preset zvolte Časopis.

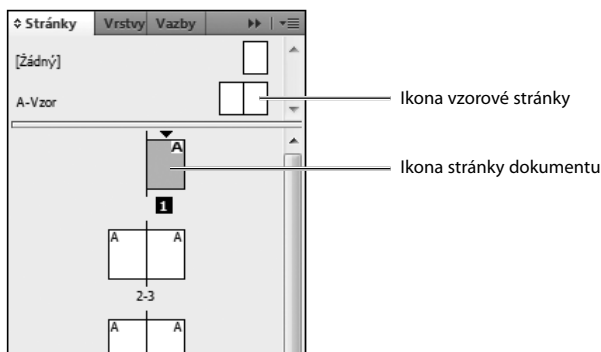
► **Tip:** Výchozí hodnota 1 v poli Počáteční č. stránky/Start Page # v dialogu Nový dokument/New Document znamená, že dokument bude začínat na pravé straně. Tedy, že první stránka dokumentu bude napravo od hřbetu knihy. Dokument lze také začít na levé straně dvojstránky zadáním sudé hodnoty (například 2, 4, 8 atd.) do pole Počáteční č. stránky. Zadaná hodnota bude přiřazena první stránce dokumentu.

3 Klepněte na OK.

InDesign k vytvoření nového dokumentu použije údaje zadané v přednastavení dokumentu, včetně velikosti stránky, parametrů okrajů, sloupců a počtu stránek.

4 Příkazem Okna/Window → Stránky/Pages nebo klepnutím na jeho ikonu otevřete panel Stránky/Pages, pokud již není otevřen.

V panelu Stránky je číslo stránky pod ikonou stránky 1 zobrazeno inverzně. Ukazuje tak, že tuto stránku právě vidíte v okně dokumentu. Panel Stránky obsahuje dvě sekce. V horní sekci jsou ikony vzorových stránek. (Vzorová stránka A je jako šablona pozadí, kterou můžete použít na mnoho stránek v dokumentu.) V dolní sekci jsou ikony stránek dokumentu. V tomto dokumentu se vzorová stránka (se standardním názvem A-Vzor) skládá ze dvou protilehlých stránek.

5 Zvolte příkaz Soubor/File → Uložit jako/Save As, soubor pojmenujte **03_Nastaveni.indd** a uložte ho do složky Lekce_03.

Přecházení mezi otevřenými soubory InDesignu

Během práce budete chtít občas přejít z nového dokumentu, na kterém pracujete, do našeho výsledného dokumentu, abyste je mohli srovnat. Pokud jsou oba dokumenty otevřené, můžete libovolný z nich zobrazit v popředí.

- 1 Zvolte nabídku Okna/Window. Naspodu uvidíte seznam dokumentů, které máte v InDesignu právě otevřené.
- 2 Vyberte dokument, který chcete zobrazit. Dokument se zobrazí v popředí.

Práce se vzorovými stránkami

Než do dokumentu vložíte obrázky a textové rámečky, můžete si připravit vzorové stránky sloužící jako pozadí pro stránky vašeho dokumentu. Každý objekt, který vložíte do vzorové stránky, se automaticky objeví i ve stránkách dokumentu, které jsou na této vzorové stránce založeny.

V tomto dokumentu vytvoříte dvě vzorové dvojstránky – jedna bude obsahovat mřížku a informace v zápatí, druhá bude obsahovat zástupné rámečky. Vytvoření více vzorových stránek vám umožní použít v dokumentu více variant stránek a přitom zachovat jednotný design.

Umístění vodítek do vzorové stránky

Vodítka jsou netisknutelné přímky, které slouží k přesnému rozvržení dokumentu. Vodítka, která umístíte na vzorové stránce, se objeví v dokumentu na každé stránce, jež z ní bude vycházet. V tomto dokumentu vložíte do vzorové stránky řadu vodítek, která spolu s vodítky sloupců vytvoří mřížku umožňující přesné umístění grafických prvků a textových rámečků.

- 1 V horní sekci panelu Stránky/Pages poklepejte na název vzorové stránky A-Vzor. V okně dokumentu se zobrazí levá a pravá strana vzorové dvojstránky.

► **Tip:** Pokud obě stránky vzorové dvojstránky nemáte zobrazené uprostřed okna dokumentu, poklepejte v panelu nástrojů na nástroj Ručička.

- 2 Příkazem Zobrazení/View → Dvojstránku do celého okna/Fit Spread in Window si dvojstránku zobrazíte doprostřed okna dokumentu.

- 3 Zvolte příkaz Formát/Layout → Vytvořit vodítka/Create Guides.

- 4 Zatrhněte políčko Náhled/Preview.

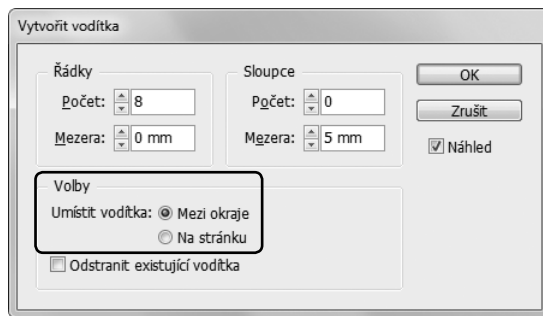
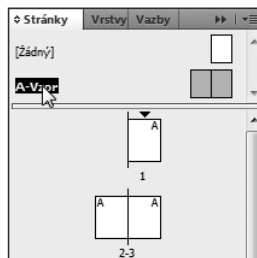
- 5 V sekci Řádky/Rows zadejte v poli Počet/Number hodnotu **8** a v poli Mezera/Gutter hodnotu **0**.

- 6 V sekci Umístit vodítka/Fit Guides To zvolte Mezi okraje/Margins a všimněte si, jak vodítka na vzorové stránce vypadají.

Volba Mezi okraje/Margins nastaví vodítka tak, aby sahala k definovaným okrajům a nikoliv až ke krajům stránky. Vodítka sloupců nebudete nastavovat, protože sloupce jsou v dokumentu již zobrazeny.

- 7 Klepněte na OK.

► **Tip:** Pokud místo na vzorových stránkách pracujete přímo na stránkách dokumentu, lze příkazem Vytvořit vodítka/Create Guides umístit mřížku v dokumentu i na jednotlivé stránky.

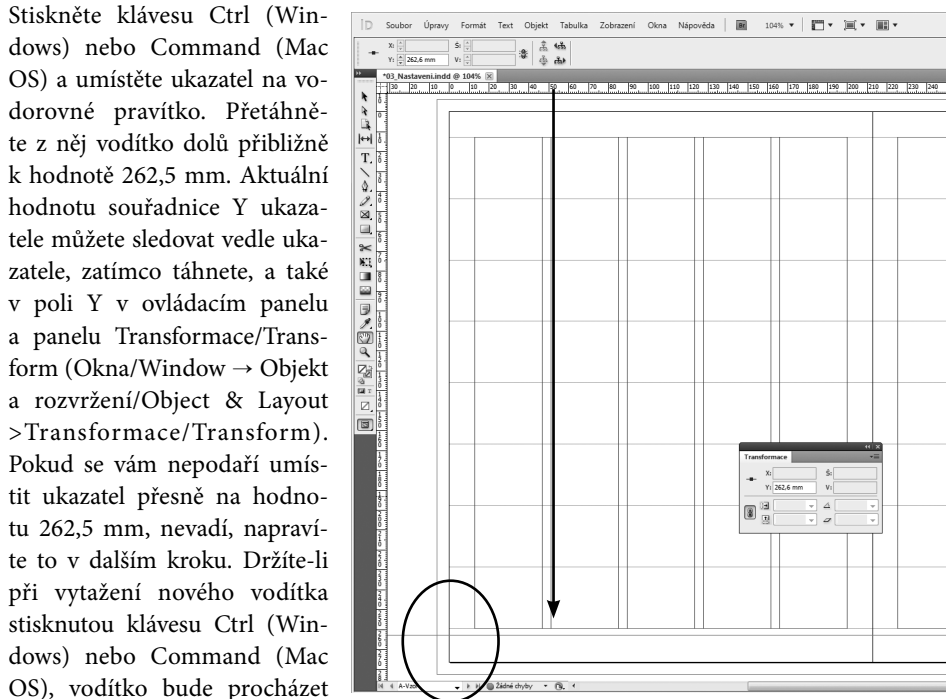
Vytažení vodítek z pravítek

Na jednotlivých stránkách lze dodatečně vodítka vytvořit i vytažením vodorovného (horního) nebo svislého (bočního) pravítka. Pokud budete při tažení držet stisknutou klávesu Ctrl

(Windows) nebo Command (Mac OS), umístí se vodítko na obě strany dvojstránky. Podržíte-li klávesu Alt (Windows) nebo Option (Mac OS), změní se vodorovné vodítko na svislé a svislé na vodorovné.

V této lekci umístíte zápatí až na spodní část stránky, kde nejsou žádná vodítka sloupců. Abyste mohli zápatí přesně umístit, doplníte do vzorové stránky ještě jedno vodorovné a dvě svislá vodítka.

- 1 V panelu Stránky/Pages poklepejte na vzorovou stránku A-Vzor, pokud již není vybrána. Pokud vzorovou stránku A-Vzor v panelu Stránky nevidíte, sjeďte posuvníkem o něco níže nebo posuňte dolů příčku panelu, aby se zobrazily ikony ostatních vzorových stránek.
- 2 V dokumentu neklepejte, jen pohybujte ukazatelem po ploše okna dokumentu a sledujte, co se při pohybu ukazatele děje se svislým i vodorovným pravítkem. Všimněte si, jak čárkovaný indikátor polohy na pravítkách kopíruje polohu ukazatele a ztlumené hodnoty X a Y v ovládacím panelu udávají souřadnice ukazatele.
- 3 Stiskněte klávesu Ctrl (Windows) nebo Command (Mac OS) a umístěte ukazatel na vodorovné pravítko. Přetáhněte z něj vodítko dolů přibližně k hodnotě 262,5 mm. Aktuální hodnotu souřadnice Y ukazatele můžete sledovat vedle ukazatele, zatímco táhnete, a také v poli Y v ovládacím panelu a panelu Transformace/Transform (Okna/Window → Objekt a rozvržení/Object & Layout > Transformace/Transform).

Pokud se vám nepodaří umístit ukazatel přesně na hodnotu 262,5 mm, nevadí, napravíte to v dalším kroku. Držíte-li při vytažení nového vodítka stisknutou klávesu Ctrl (Windows) nebo Command (Mac OS), vodítko bude procházet nad oběma stránkami dvojstránky, stejně jako nad odkládací plochou na obou stranách. Bez držení klávesy Ctrl (Windows) nebo Command (Mac OS) zůstane vodítko pouze nad stránkou, kde jste uvolnili tlačítko myši.

► **Tip:** Vodítko můžete vytvořit tažením z pravítka i bez použití klávesy Ctrl nebo Command a pustit je až na odkládací ploše. Vodítko pak bude zasahovat jak na odkládací plochu, tak i na obě strany dvojstránky.

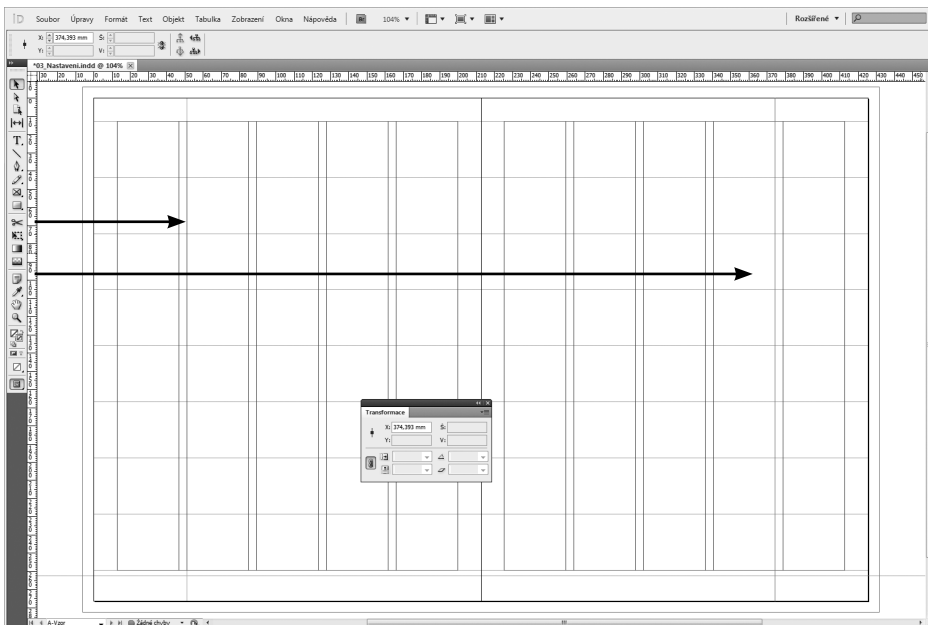
● **Poznámka:** Ovládací prvky v panelu Transformace/Transform jsou podobné těm v ovládacím panelu. Oba panely můžete použít k řadě běžných úprav, jako je změna umístění, velikosti, měřítka a úhlu otočení.

4 Abyste mohli umístit vodítko přesně na hodnotu 262,5 mm, klepněte na nástroj Výběr a vyberte jím vodítko. Vybraná vodítka mají jinou barvu než nevybraná. Jakmile je vodítko vybráno, hodnota Y v ovládacím panelu nebo panelu Transformace/Transform již nebude ztlumená. V ovládacím panelu označte hodnotu v poli Y a přepište ji na **262,5 mm**. Stiskem klávesy Enter nebo Return pak nastavíte polohu vodítka.

► **Tip:** Při práci v kterémkoli panelu můžete vybrat hodnotu v textovém poli tak, že klepnete myší na písmeno nebo ikonu, která ho označuje. Vyberte například některý objekt a klepněte na Y – vybere se hodnota v poli Y.

5 Stiskněte klávesu Ctrl (Windows) nebo Command (Mac OS) a přetáhněte vodítko ze svislého pravítka na souřadnici X 51 mm. Hodnotu souřadnice X sledujte během tažení v ovládacím panelu. Vodítko se přimkne k vodítku sloupce, které se nachází na tomto místě.

6 Stiskněte klávesu Ctrl (Windows) nebo Command (Mac OS) a ze svislého pravítka přetáhněte ještě druhé vodítko na souřadnici X 374,4 mm.

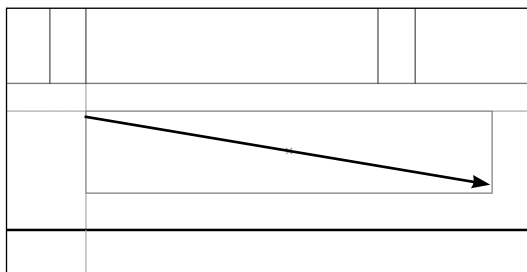

7 Zvolte příkaz Soubor/File → Uložit/Save.

Vytvoření textového rámečku na vzorové stránce

Jakýkoli text nebo grafický prvek, který vložíte na vzorovou stránku, se objeví na každé stránce dokumentu, které na ní budou založeny. Zápatí, které zde vytvoříte naspodu levé a pravé části vzorové dvojstránky vašeho dokumentu, bude obsahovat název článku („Letní dovolená“) a číslo strany.

- 1 Zkontrolujte, zda je v okně dokumentu zobrazen spodek levé vzorové stránky. Pokud tomu tak není, zvětšete zobrazení a použijte posuvníky nebo nástroj Ručička .
- 2 V panelu nástrojů vyberte nástroj Text **T**. Na levé vzorové stránce klepněte pod druhým sloupcem na průsečíku vodítek a tažením vytvořte textový rámeček (viz obr.).

● **Poznámka:** Při vytváření rámečku nástrojem Text je výchozím bodem rámečku značka účaří (krátká tučná vodorovná čárka na ukazateli) na textovém ukazateli, nikoliv jeho vrch.

- 3 Po dokončení bude v novém rámečku blikat textový kurzor. Zvolte příkaz Text/Type → Vložit speciální znak/Insert Special Character → Značky/Markers → Číslo aktuální stránky/Current Page Number.

V textovém rámečku se objeví písmeno A. Tento znak se na stránkách dokumentu, které na ní budou založeny, změní na číslo aktuální stránky, např. „2“ na straně 2.

- 4 Ještě doplníte za číslo stránky čtverčikovou mezeru. Kurzor by měl i nadále blikat v textovém rámečku. Klepnutím pravým tlačítkem myši (Windows) nebo se stisknutou klávesou Control (Mac OS) zobrazte místní nabídku a zvolte v ní příkaz Vložit prázdné místo/Insert White Space → Dlouhá mezera/Em Space. Tento příkaz lze zvolit i v nabídce Text/Type.
- 5 Za čtverčikovou mezeru napište text **Letní dovolená**.

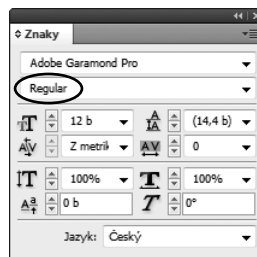
Dále změníte typ písma i jeho velikost.

- 6 V panelu nástrojů zvolte nástroj Výběr a klepněte jím na textový rámeček zápatí. Ujistěte se, že všechny text, který jste právě zadali, je viditelný. Pokud ne, tažením za pravý spodní roh textového rámečku ho zvětšete natolik, aby byl text vidět.

● **Poznámka:** Vlastnosti celého textu v textovém rámečku lze upravit, pokud rámeček vyberete nástrojem Výběr. Chcete-li změnit vlastnosti jen části textu v rámečku, vyberte ji nástrojem Text

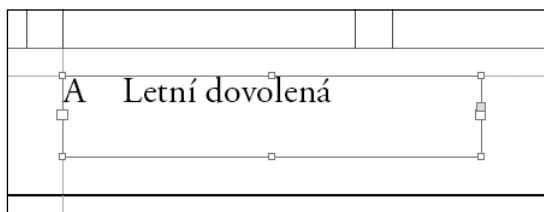
- 7 Příkazem Text/Type → Znak/Character zobrazte panel Znak/Character.

- 8 V panelu Znaky/Character zvolte písmo Adobe Garamond Pro a styl Regular (písmo Adobe Garamond Pro v seznamu pravděpodobně naleznete pod písmenem G).
- 9 V nabídce velikostí písma zvolte 12 b.

● **Poznámka:** Nabídku velikosti písma **T** lze snadno zaměnit s nabídkou Proklad/Leading **A**. Zkontrolujte proto, zda jste změnili velikost písma a ne proklad.

- 10 V ovládacím panelu vlevo nahoře klepněte na ikoně referenčních bodů na levý horní bod. Zkontrolujte, zda má souřadnice X v ovládacím panelu hodnotu 51 mm a souřadnice Y hodnotu 262,5 mm. Pokud tomu tak není, v panelu nástroje zvolte nástroj Výběr a posuňte rámeček zápatí tak, aby jeho levý horní roh přilnul k průsečíku vodorovného a svislého vodítka, jež jste si vytvořili dříve.

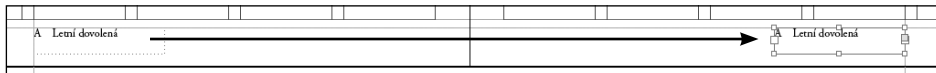

► **Tip:** Když nejsou vybrány žádné objekty, stanou se změny, které jste provedli v panelu Znaky/Character nebo v jiných panelech, výchozím nastavením pro aktivní dokument. Abyste omylem nezměnili svá výchozí nastavení, zkontrolujte vždy před provedením změn v panelu, zda máte vybrán nějaký objekt.

- 11 V okně dokumentu klepněte na prázdné místo nebo příkazem Úpravy/Edit → Odznačit vše/Deselect All odznačte textový rámeček.

Dále na levé vzorové stránce vytvoříte duplikát zápatí a tuto kopii umístíte na pravou vzorovou stránku.

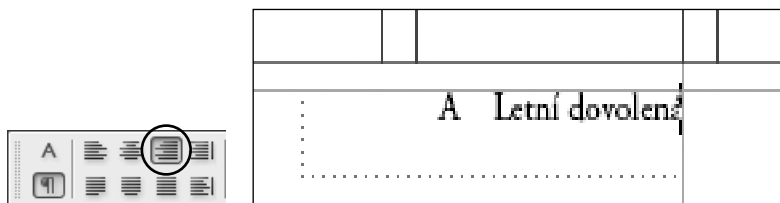
- 12 Zkontrolujte, zda vidíte spodek obou vzorových stránek.
- 13 Nástrojem Výběr **T** vyberte textový rámeček zápatí na levé vzorové stránce. Stiskněte a podržte klávesu Alt (Windows) nebo Option (Mac OS) a přetáhněte rámeček na pravou vzorovou stránku tak, aby se přimkl k vodítkům jako zrcadlový obraz levé vzorové stránky (viz obr. níže).

► **Tip:** Když není prvek vzorové stránky vybrán, zobrazí se podél okraje jeho ohraničovacího rámečku tečkovaná čára. Tak jsou vizuálně odlišeny prvky vzorové stránky od objektů vytvořených na stránkách dokumentu, jejichž ohraničovací rámečky jsou tvořeny plnou čarou.

- 14 Vyberte nástroj Text **T** a klepněte na libovolné místo uvnitř textového rámečku na pravé vzorové stránce. Ukazatel se změní na textový kurzor.

- 15 Klepněte na ovládacím panelu na tlačítko Ovládací prvky formátování odstavce/Paragraph Formatting Controls ¶ a pak klepněte na tlačítko Zarovnat doprava/Align Right.

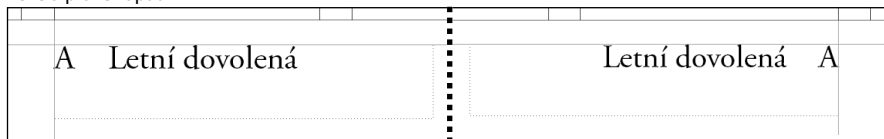

Klepnutím na tlačítko Ovládací prvky formátování odstavce/Paragraph Formatting Controls vlevo v ovládacím panelu zobrazíte volby zarovnání

Text v rámečku zápatí na pravé vzorové stránce je nyní zarovnán doprava. Text zápatí pravé vzorové stránky dále upravíte tak, aby číslo stránky na ní bylo až za slovy „Letní dovolená“.

- 16 Smažte čtverčikovou mezeru a číslo stránky na začátku zápatí.
- 17 Klepnutím umístěte textový kurzor na konec za slova „Letní dovolená“ a zvolte příkaz Text/Type → Vložit speciální znak/Insert Special Character → Značky/Markers → Číslo aktuální stránky/Current Page Number.
- 18 Vložte textový kurzor mezi slova „Letní dovolená“ a číslo stránky. Klepněte pravým tlačítkem myši (Windows) nebo klepněte se stisknutou klávesou Control (Mac OS) a pak zvolte příkaz Vložit prázdné místo/Insert White Space → Dlouhá mezeru/Em Space.

Levé a pravé zápatí

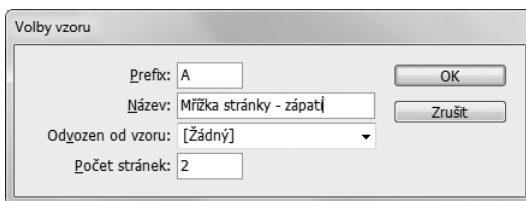
- 19 Zavřete nebo ukotvěte panel Znaký/Character. Zvolte příkaz Úpravy/Edit → Odznačit vše/Deselect All a pak příkaz Soubor/File → Uložit/Save.

Přejmenování vzorové stránky

Pokud máte v dokumentu více vzorových stránek, je dobré je pro snadnější rozpoznání pojmenovat popisnými názvy. První vzorovou stránku přejmenujete na „Mřížka stránky – zápatí“.

- 1 Pokud není zobrazený panel Stránky/Pages, zvolte příkaz Okna/Window → Stránky/Pages. Zkontrolujte, zda je ještě vybraná vzorová stránka A-Vzor. Klepněte na tlačítko nabídky panelu ≡ v horním rohu panelu Stránky a zvolte příkaz Volby vzoru pro A-Vzor/Master Options for A-Master.
- 2 Zadejte název **Mřížka stránky – zápatí** a klepněte na OK.

► **Tip:** V dialogu Volby vzoru/Master Options lze kromě názvu změnit i další vlastnosti již vytvořených vzorových stránek.

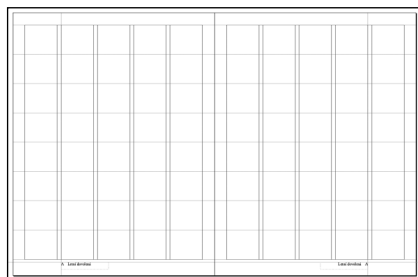
Vytvoření dodatečné vzorové stránky

V dokumentu lze vytvořit více vzorových stránek. Mohou být vytvořeny nezávisle na sobě, nebo vzorovou stránku můžete založit na jiné vzorové stránce. Když založíte vzorovou stránku na jiné vzorové stránce, pak se všechny změny, které provedete na rodičovském vzoru, automaticky použijí i na dceřiných vzorech.

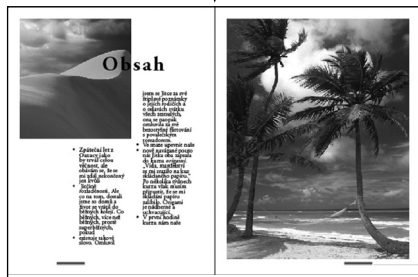
Např. vzorová stránka A-Mřížka stránky – zápatí se hodí na většinu stran v časopise, a proto ji lze použít jako základ pro řadu dalších vzorových stránek, které sdílí klíčové prvky layoutu, jako jsou okraje a číslo aktuální stránky.

Aby se jednotlivé layouty navzájem podobaly vzhledem, vytvoříte samostatnou vzorovou dvojstránku, která bude obsahovat vyhrazené místo pro text a grafické prvky. Tento nový vzor založíte na vzoru A-Mřížka stránky – zápatí.

Dále vytvoříte druhou vzorovou stránku, na které vyhradíte místa pro text a grafické prvky, které budou součástí vašich článků. Vyhrazením místa na vzorových stránkách lze zajistit jednotný vzhled článků a ušetřit si práci s vytvářením textových rámečků znovu na každé stránce dokumentu.

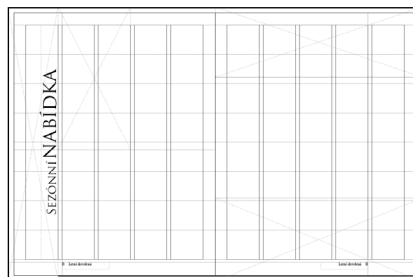

A

C

A. Vzor A-Mřížka stránky – zápatí
C. Stránky dokumentu založené na vzoru A-Mřížka stránky – zápatí

B

D

B. Vzor B-Rozmístění
D. Stránky dokumentu založené na vzoru B-Rozmístění

- 1 V panelu Stránky/Pages zvolte v nabídce panelu příkaz Nový vzor/New Master.
- 2 Vzor nazvěte **Rozmístění**.
- 3 V rozbalovací nabídce Odvozen od vzoru/Based on Master zvolte A-Mřížka stránky – zápatí a klepněte na OK.

Všimněte si, že na obou ikonách stránek vzoru B-Rozmístění je nahoře v panelu Stránky/Pages zobrazeno písmeno A. Toto písmeno symbolizuje, že vzor B-Rozmístění je odvozen od vzoru A-Mřížka stránky – zápatí. Kdybyste upravili vzor A-Mřížka stránky – zápatí, změny se projeví i ve vzoru B-Rozmístění. Asi také zjistíte, že objekty, jako jsou zápatí, nelze na jiných vzorových stránkách snadno vybrat. Jak se vybírají a mění prvky vzorových stránek, se v této lekci dovíte později.

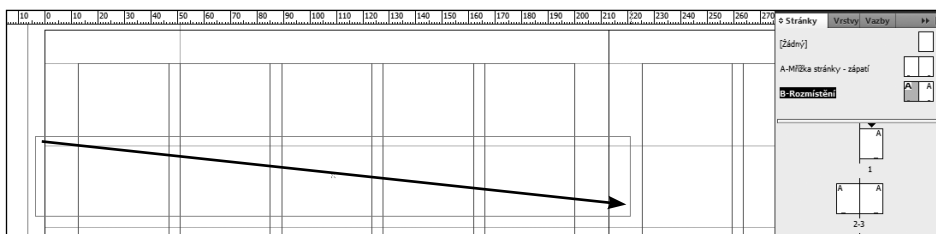

► **Tip:** Pokud nejsou v panelu Stránky/Pages všechny ikony vzorových stránek viditelné, umístěte ukazatel na vodorovný pruh, který se nachází pod vzorovými stránkami. Klepněte a přetáhněte ho dolů tak, aby se zobrazily všechny vzorové stránky.

Vyhrazení rámečku pro text

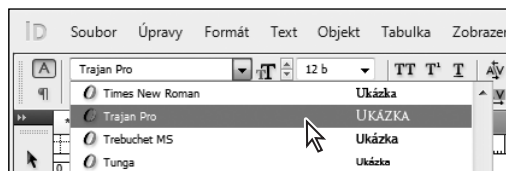
První místo vyhradíte pro nadpis článku, který bude obsažen v natočeném textovém rámečku.

- 1 Poklepáním na ikonu vzoru B-Rozmístění v panelu Stránky/Pages zobrazte levou stranu doprostřed okna dokumentu.
- 2 Vyberte nástroj Text **T**. Umístěte ukazatel k levému okraji stránky do odkládací plochy. Klepnutím a tažením vytvořte textový rámeček, který je nepatrně širší než celá stránka. Výška by měla být přibližně stejná jako šířka libovolného sloupce mřížky. Rámeček umístíte a jeho velikost upravíte až později.

- 3 Textovým kurzorem do nového textového rámečku napište slova **sezónní nabídka**.
- 4 Klepněte třikrát na text, který jste v předchozím kroku napsali. Tím v rámečku vyberete všechny znaky.

- 5 V ovládacím panelu klepněte na tlačítko Ovládací prvky formátování znaků/Character Formatting Controls . V nabídce písem zvolte font Trajan Pro a poté z podnabídky vyberte Regular.

- 6 Poklepaním vyberte slovo „SEZÓNŇÍ“ v nabídce velikosti písma v ovládacím panelu zvolte 36b. Dále vyberte slovo „NABÍDKA“ a zvolte velikost písma 60b.

Písmo Trajan Pro má jen velká písmena, proto text, který napíšete, bude celý tvořen verzálkami

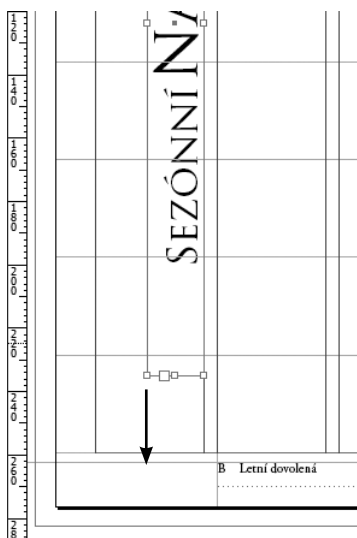
- 7 V ovládacím panelu klepněte na tlačítko Ovládací prvky formátování odstavce/Paragraph Formatting Controls a pak klepněte na tlačítko Zarovnat na střed/Center Align.

- 8 Klepněte na nástroj Výběr ; textový rámeček bude vybrán. Přetáhněte prostřední úchyt naspodu rámečku právě tolik, aby rámeček pojal celý text. Pokud text zmizí, zvětšete rámeček opět tažením za úchyt směrem dolů. Až bude výsledek v pořádku, příkazem Zobrazení/View → Dvojstránku do celého okna/Fit Spread in Window zmenšíte zobrazení. Rámeček ponechte vybraný.

- 9 V ovládacím panelu vyberte na ikoně referenčních bodů levý horní referenční bod . Uprostřed ovládacího panelu klepněte na tlačítko Otočit o 90° doleva/Rotate 90° Counter-clockwise .
- 10 Přetáhněte natočený textový rámeček dolů tak, aby se jeho současný horní okraj přimkl k vodorovnému vodítku okraje nahoře na stránce a jeho pravý okraj k pravému vodítku sloupce úplně vlevo. Potom tažením za spodní prostřední úchyt rámečku roztáhněte rámeček až ke spodnímu okraji stránky nad zápatí. (Dejte pozor, abyste klepnuli na malý čtvercový úchyt pro změnu rozměrů a ne na o něco větší čtvereček nalevo od něj.)
- 11 Klepnutím do prázdného místa odkládací plochy nebo stránky výběr odznačte a pak příkazem Soubor/File → Uložit/Save dokument uložte.

Vyhrazení rámečku pro grafické prvky

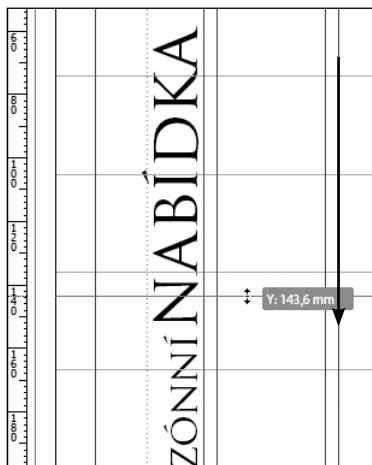
Již jste vyhradili místo textovému rámečku nadpisu článku. Dále na vzor B-Rozmístění umístíte dva rámečky pro grafické prvky. Podobně jako textový rámeček, který jste vytvořili, budou i tyto rámečky vyhrazovat místo pro obrázky na stránkách dokumentu. Tím vám pomohou udržet jednotný vzhled článku.

Nástroje Obdélník a Obdélníkový rámeček jsou do jisté míry ekvivalentní. Nástroj Obdélníkový rámeček, který obsahuje netisknutelné X, se však běžně používá k vyhrazení místa pro grafické prvky.

● **Poznámka:** V každém dokumentu nemusíte vyhrazovat místo objektům. Např. u krátkých dokumentů není nutné vytvářet vzorové stránky a vyhrazovat na nich místo rámečku.

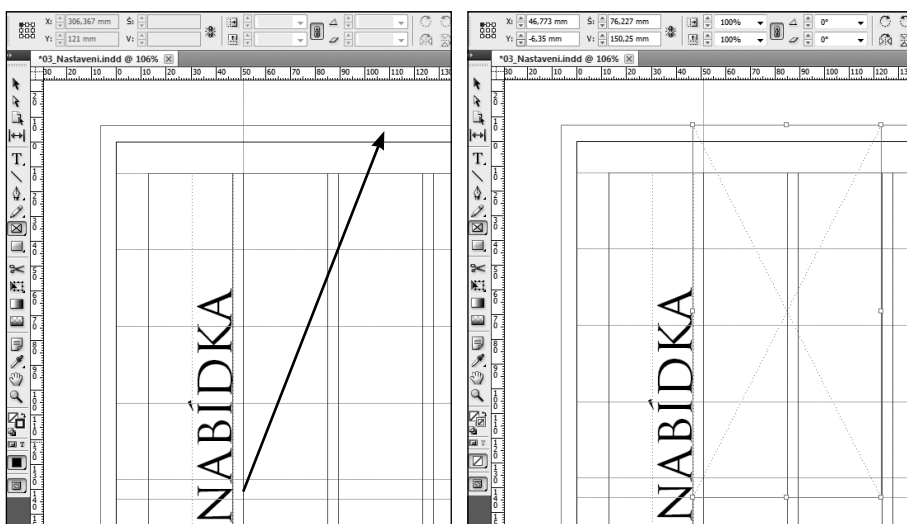
Vytvoříte-li si nejdříve vodítka, usnadníte si práci s umístěním grafických rámečků.

- 1 Zvolte příkaz Zobrazení/View → Mřížka a vodítka/ Grids & Guides a zkontrolujte, zda je zatržena volba Přitahovat na vodítka/Snap to Guides.
- 2 Na levé vzorové stránce přetáhněte z vodorovného pravítka vodítka na souřadnici Y 143,9 mm. Připomínáme, že poloha vodítka během tažení bude zobrazena v ovládacím panelu. Až dosáhne hodnoty 143,9, uvolněte tlačítko myši.

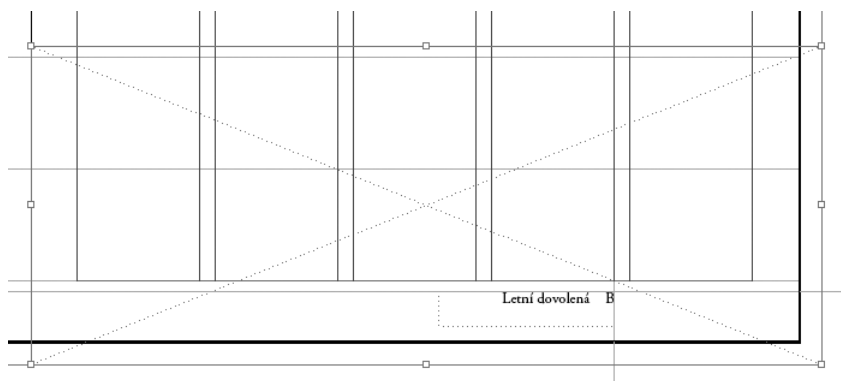

Aby bylo vodítko přesně na souřadnici Y 143,9 mm, zvolte nástroj Výběr a klepnutím vodítko vyberte (barva vodítka se po vybrání změní). Pak do pole souřadnice Y na ovládacím panelu zadejte hodnotu **143,9 mm** a stiskněte klávesu Enter nebo Return.

- 3 Klepnutím do prázdného místa odkládací plochy nebo stránky výběr odznačte a pak v panelu nástrojů vyberte nástroj Obdélníkový rámeček .
- 4 Umístěte křížový ukazatel na průsečík vodorovného vodítka, které jste právě vytvořili a pravého vodítka sloupce nejvíce vlevo (vedle písmena „N“ slova „Nabídka“).
- 5 Klepnutím a tažením směrem doprava nahoru vytvořte rámeček, který se bude nahoru rozprostírat až k vodítku spadávky nad horním okrajem stránky a doprava až po pravé vodítko třetího sloupce. Křížový ukazatel se k vodítkům přimkne, jakmile bude ve vzdálenosti několika bodů od nich.

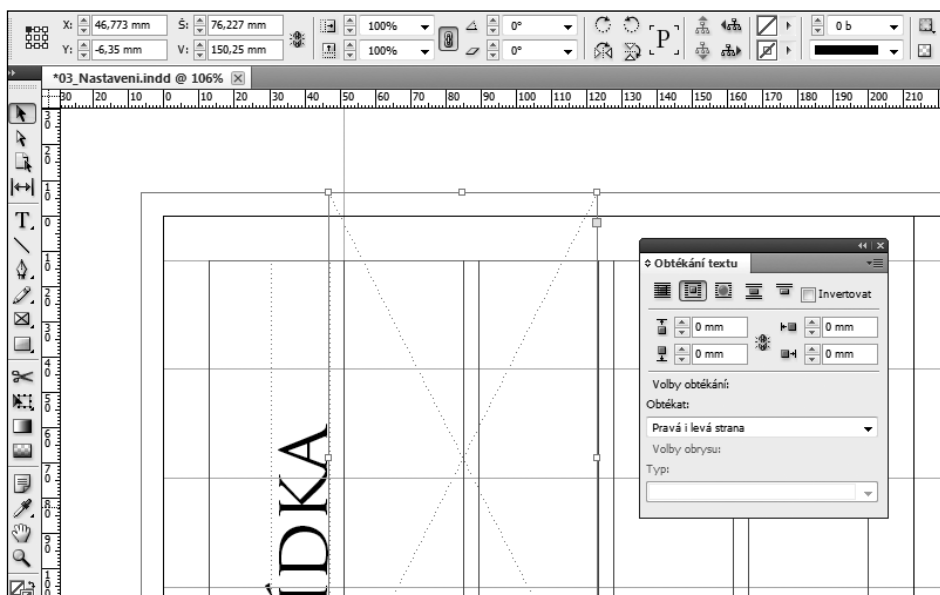
- 6 Nyní umístíte rámeček vyhrazující místo pro grafické prvky na pravou vzorovou stránku. Vytáhněte vodorovné vodítko na této stránce a umístěte ho na souřadnici Y 194,7 mm.
- 7 Tažením vytvořte obdélníkový rámeček, který začíná na hřbetu a sahá k vodítku spadávky u pravého okraje stránky. Horní okraj rámečku by měl být umístěn zároveň s vodítkem, které jste vytvořili v předchozím kroku; dolní okraj by měl být umístěn zároveň s vodítkem spadávky naspodu stránky.
- 8 Zvolte příkaz Soubor/File → Uložit/Save.

Obtěkání textu kolem grafického prvku

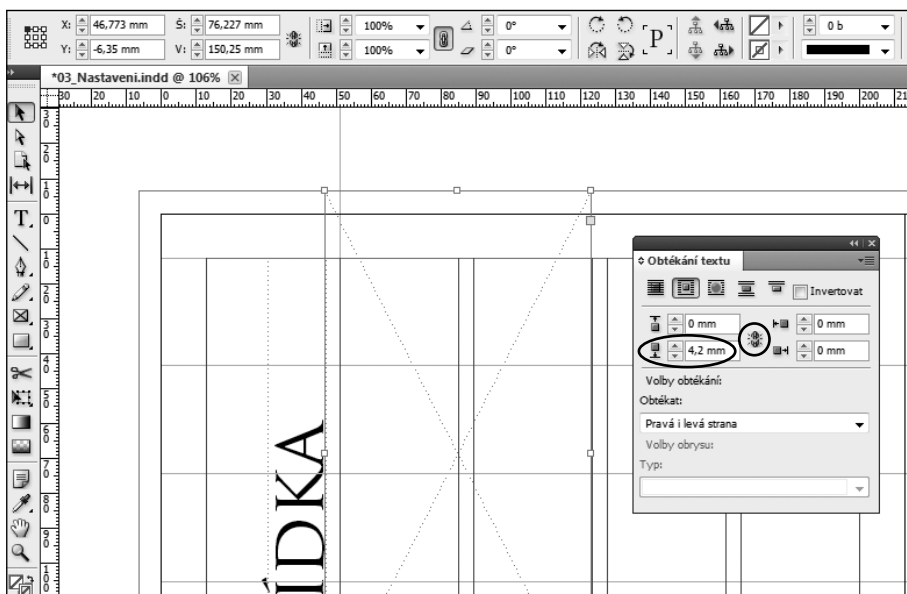
Na vzorové stránce můžete nastavit obtěkání textu kolem rámečku vyhražujícího místo pro určitý objekt. Na každé stránce, která bude na této vzorové stránce založena, tím zabráníte zasahování textu do obrázků.

- 1 Nástrojem Výběr vyberte rámeček grafického objektu, který jste vytvořili na levé vzorové stránce.
- 2 Zvolte příkaz Okna/Window → Obtěkání textu/Text Wrap. V okně Obtěkání textu/Text Wrap pak klepněte na druhou volbu obtěkání , kterou nastavíte obtěkání textu kolem ohraničovacího rámečku.

Obtěkání textu kolem rámečku grafického prvku

- 3 Zkontrolujte, zda není v panelu Obtékání textu/Text Wrap zapnuta ikona Změnit všechna nastavení na stejné hodnoty/Make All Settings The Same , a do pole Odstup dole/Bottom Offset zadejte hodnotu **4,2 mm**. Stiskněte klávesu Enter nebo Return. Naspodu rámečku se objeví viditelná hranice obtékání.

Odstup obtékání textu použitý u rámečku grafického prvku

- 4 Nástrojem Výběr vyberte rámeček vyhrazený pro grafiku, který jste vytvořili na pravé vzorové stránce. Zopakujte krok 2 a 3, ale tentokrát zadejte hodnotu **4,2 mm** do pole Odstup nahoře/Top Offset. Všechna ostatní nastavení odstavu ponechte 0 mm. Stiskněte klávesu Enter nebo Return. Na vrchu rámečku se objeví viditelná hranice obtékání.
- 5 Zavřete panel Obtékání textu/Text Wrap a zvolte příkaz Soubor/File → Uložit/Save.

Přidání dalších vzorových objektů

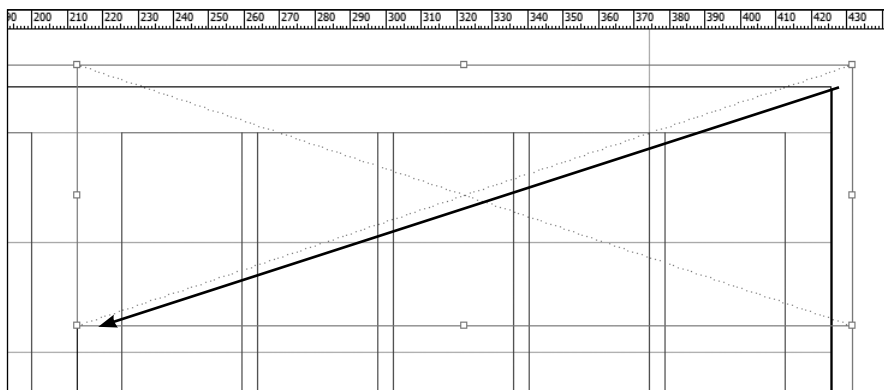
Nyní doplníte rámeček s pozadím pod nadpis a další rámeček s pozadím do horní části pravé vzorové stránky. Tyto prvky se pak objeví na všech stránkách, které budou založeny na vzoru B-Rozmístění.

- 1 Zvolte příkaz Úpravy/Edit → Odznačit vše/Deselect All, jelikož následující kroky nevyžadují mít vybrán objekt.
- 2 Zvolte příkaz Zobrazení/View → Stránku do celého okna/Fit Page in Window a podle potřeby použijte posuvníky tak, abyste viděli celou pravou vzorovou stránku.

- 3 V panelu nástrojů zvolte nástroj Výběr a přetažením z vodorovného pravítka na souřadnici Y 67,7 mm vytvořte nové vodítko. Pak klepnutím do prázdného prostoru vodítko odznačte. Při vybírání a přetahování rámečků často nechtěně posunete vodítka.
- 4 Zvolte příkaz Zobrazení/View → Mřížka a vodítka/Grids & Guides → Zamknout vodítka/Lock Guides.

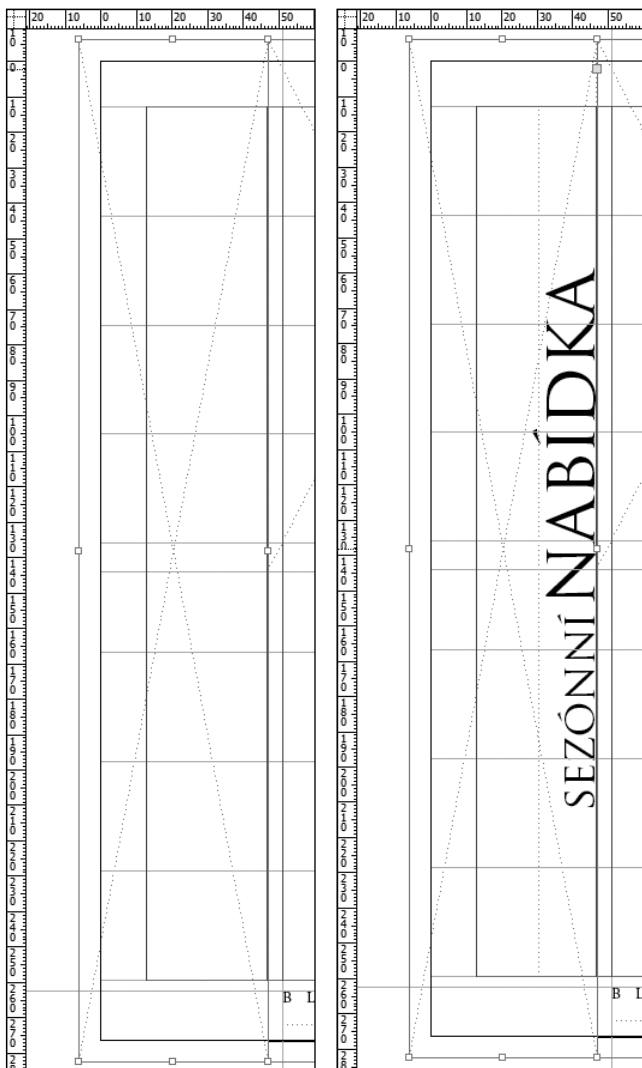
► **Tip:** Příkaz Zamknout vodítka/Lock Guides je dostupný i z místní nabídky, kterou zobrazíte klepnutím pravým tlačítkem myši (Windows) nebo klepnutím se stisknutou klávesou Control (Mac OS) na prázdné místo stránky nebo na odkládací plochu.

- 5 V panelu nástrojů vyberte nástroj Obdélníkový rámeček . Umístěte ukazatel k pravému hornímu rohu pravé vzorové stránky do bodu, kde se protínají vodítka spadávky. Tažením vytvořte rámeček, který bude vlevo sahat až ke hřbetu a dole až k vodorovnému vodítku na souřadnici Y 67,7 mm.

- 6 Příkazem Okna/Window → Barvy/Color → Vzorník/Swatches otevřete panel Vzorník/Swatches.
- 7 V levém horním rohu panelu Vzorník/Swatches klepněte na políčko Výplň/Fill a pak v seznamu vzorků klepněte na [Papír]/[Paper]. Tím vyhradíte [Papír] jako barvu objektů, které zde později vytvoříte. Všimněte si, že políčko Výplň/Fill je i v panelu nástrojů před políčkem Tah/Stroke.
- 8 Použijte posuvníky tak, abyste viděli celou levou vzorovou stránku.
- 9 Máte-li stále vybrán nástroj Obdélníkový rámeček , umístěte ukazatel k levému hornímu rohu levé vzorové stránky do bodu, kde se protínají vodítka spadávky. Tažením vytvořte rámeček, který bude vpravo sahat až k pravému okraji prvního sloupce a dole až k vodítku spadávky u spodního okraje stránky. Opakováním kroku 7 nastavte jako výplň [Papír]. Všimněte si, že nový rámeček zakrývá text. Až budete dále v lekci navrhovat stránku dokumentu, změníte barvu výplně tohoto vyhrazeného rámečku tak, aby se hodila k barevnému schématu článku.

- 10 Nový rámeček ponechte vybraný a zvolte příkaz Objekt/Object → Uspořádat/Arrange → Zcela dozadu/Send to Back.

Vpravo: Rámeček vyhrazený pro grafický prvek se přemístí za rámeček vyhrazený pro text poté, co jste ho poslali zcela dozadu

- 11 Zvolte příkaz Úpravy/Edit → Odznačit vše/Deselect All a pak příkaz Soubor/File → Uložit/Save.

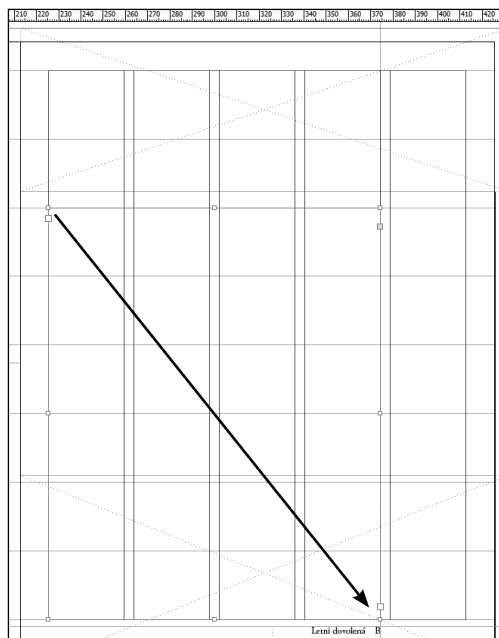
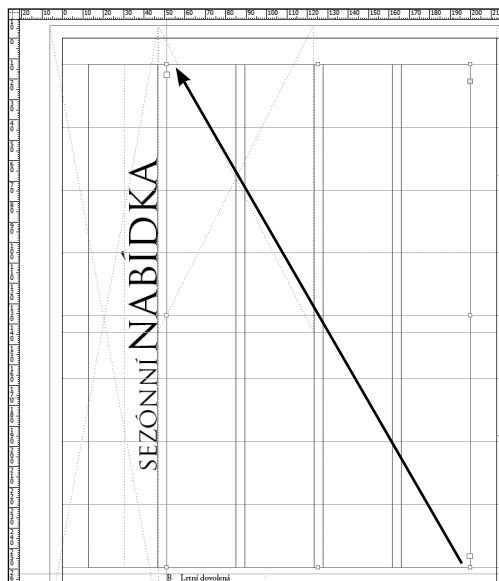
Přidání vzorových textových rámečků

Na vzorové dvojstránce B-Rozmístění jste zatím vyhradili místo pro nadpis, grafické prvky a dva pruhy pozadí. Vzorovou stránku dokončíte vytvořením rámečků pro text článku.

- 1 Vyberte nástroj Text **T** a na levé vzorové stránce umístěte ukazatel na průsečík pravého a spodního vodítka okrajů. Tažením nahoru doleva vytvořte textový rámeček tak, aby měl 8 řádků na výšku a 4 sloupce na šířku. Rámeček by měl sahat nahoře až k hornímu okraji a vlevo až k levému vodítku druhého sloupce.
- 2 Zvolte příkaz Zobrazení/View → Dvojstránka do celého okna/Fit Spread in Window. Zavřete nebo skryjte panely, které by vám při zobrazení celé dvojstránky překážely.
- 3 Na pravé vzorové stránce umístěte ukazatel na průsečík levého okraje a horní hranice třetí řady. Tažením dolů doprava vytvořte textový rámeček tak, aby měl 6 řádků na výšku a 4 sloupce na šířku, řiďte se při tom vodítky a jeho hranice přitáhněte až k nim (viz obr.).

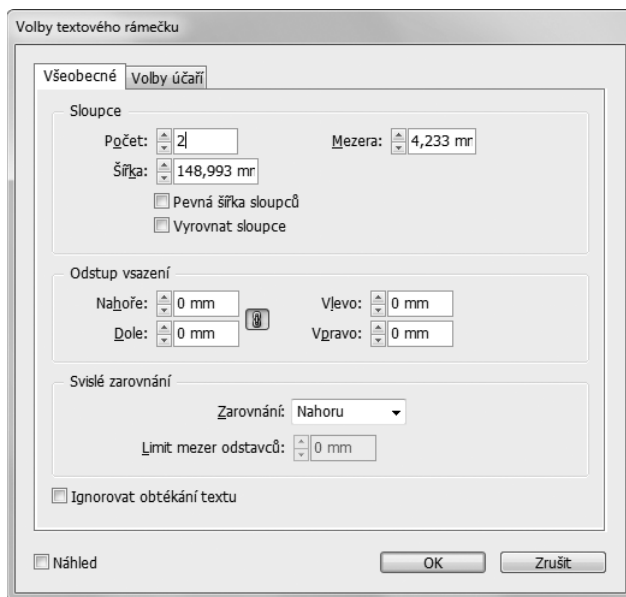
Dále nastavíte v textových rámečcích dva sloupce.

- 4 Zvolte nástroj Výběr . Klepnutím se stisknutou klávesou Shift vyberte oba textové rámečky, jež jste právě vytvořili na levé a pravé vzorové stránce.
- 5 Zvolte příkaz Objekt/Object → Volby textového rámečku/Text Frame Options. V sekci Sloupce/Columns změňte hodnotu v políčku Počet/Number na 2 a klepněte na tlačítko OK. Text nyní bude rozložen do dvou sloupců.

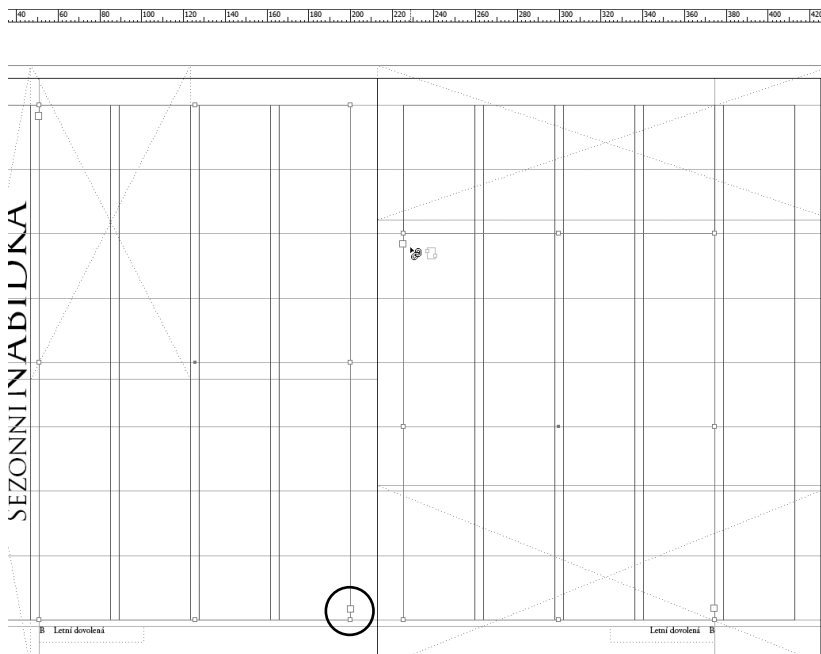

Každý rámeček hlavního textu bude mít dva sloupce. Aby text automaticky plynule přecházel z jednoho rámečku do druhého, nastavíte zřetězení těchto rámečků. (Dále v lekci na jedné z dvojstránek dokumentu do těchto rámečků naimportujete text.)

- 6 Zvolte nástroj Výběr a klepněte na výstupní bod na pravém dolním rohu textového rámečku na levé vzorové stránce. Umístěte ukazatel do textového rámečku na pravé vzorové stránce. Ikona ukazatele se změní z ikony načteného textu na ikonu zřetězení ; klepněte myší. Rámečky jsou nyní zřetězené.

- 7 Uložte dokument.

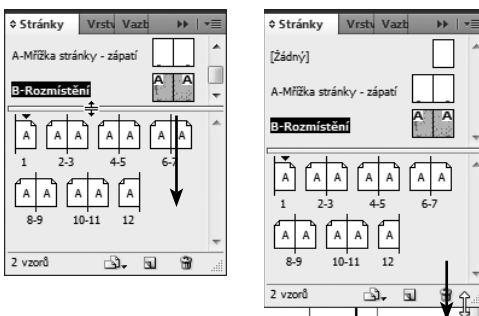

- **Poznámka:** Příkazem Zobrazení/View → Doplnky/Extras → Zobrazovat zřetězení textu/Show Text Threads zobrazíte zřetězení rámečků. Textové rámečky lze zřetězit, i když v nich není žádný text.

Přiřazení vzorů stránkám dokumentu

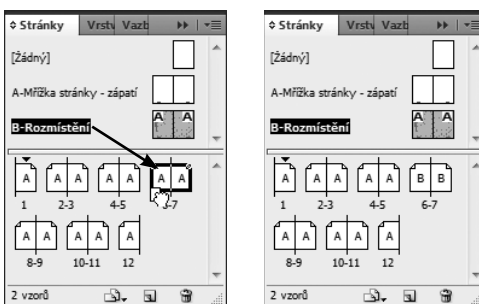
Po vytvoření všech vzorových stránek nastává pravá chvíle pro jejich použití v dokumentu. Ve výchozím nastavení je všem stránkám dokumentu přiřazen jako vzor A-Mřížka stránky – zápatí. Vybraným stránkám přiřadíte jako vzor B-Rozmístění. Vzorovou stránku lze přiřadit stránkám v dokumentu přetažením ikony vzorové stránky na ikonu stránky dokumentu, nebo pomocí volby v nabídce panelu Stránky. U dlouhých dokumentů je lepší zobrazit ikony v panelu Stránky/Pages rozložené vodorovně.

- 1 V panelu Stránky/Pages klepněte na nabídku panelu a zvolte příkaz Volby panelu/Panel Options.
- 2 V sekci Stránky/Pages odznačte volbu Zobrazit svisle/Show Vertically a zvolte malou velikost ikon. Pak klepněte na OK.
- 3 Pokud nejsou všechny ikony vzorových stránek viditelné, umístěte ukazatel na vodorovný pruh, který se nachází pod ikonami vzorových stránek. Přetáhněte ho dolů tak, aby se zobrazily všechny ikony vzorových stránek. Pak ukazatel umístěte v pravém spodním rohu panelu Stránky/Pages a přetáhněte roh dolů tak, aby byly v panelu vidět ikony všech stránek dokumentu.

Když již v panelu vidíte ikony všech stránek, přiřadíte vzor B-Rozmístění stránkám dokumentu, na kterých bude článek.

- 4 Klepněte na název B-Rozmístění, přetáhněte jej dolů a umístěte jej na levém spodním rohu ikony stránky 6 nebo na pravém spodním rohu ikony stránky 7. Až se kolem ikon stránek této dvojstránky objeví rámeček, pusťte tlačítko myši. Vzor B-Rozmístění je již přiřazen stránkám 6 a 7, jak naznačuje písmeno B na ikonách těchto stránek. Vzor B-Rozmístění dalším stránkám přiřadíte jinou metodou.

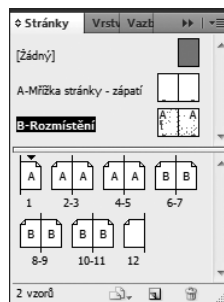
- 5 Nahoře v nabídce panelu Stránky/Pages zvolte příkaz Aplikovat vzor na stránky/Apply Master to Pages. V dialogu Aplikovat vzor/Apply Master zvolte v poli Aplikovat vzor/Apply Master B-Rozmístění. V poli Na stránky/To Pages zadejte 8–11 a klepněte na OK.

Vpravo: Ikony stránek 6 a 7 obsahují písmeno B; naznačují tím, že jsou odvozeny od vzorové stránky B – Rozmístění

Všimněte si, že stránky 6–11 jsou nyní v panelu Stránky naformátovány podle vzoru B-Rozmístění. Stránka 12 bude mít speciální úpravu bez čísla stránky, proto jí nepřičítáte žádný vzor.

- 6 V panelu Stránky/Pages přetáhněte ikonu vzorové stránky [Žádný]/[None] dolů na ikonu strany 12. Jakmile se kolem ikony této stránky objeví rámeček, pusťte tlačítko myši.

Zkontrolujte, zda strany 1–5 mají přiřazený vzor A-Mřížka strany – zápatí a strany 6–11 vzor B-Rozmístění. Straně 12 by neměl být přiřazen žádný vzor.

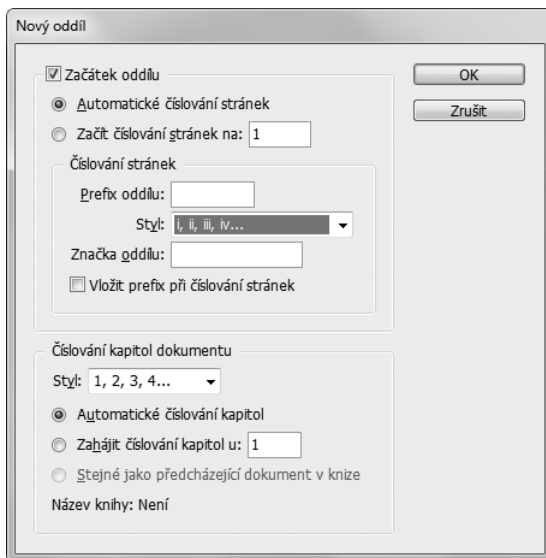
- 7 Zvolte příkaz Soubor/File → Uložit/Save.

Doplnění oddílů se změněným číslováním

Článek, na kterém pracujete, bude mít úvod číslovaný římskými číslicemi (i, ii, iii atd.). Jinou formu číslování lze zavést vložением oddílu. Nový oddíl začne na stránce 2 a bude obsahovat číslování římskými číslicemi, od strany 6 pak zavedete další oddíl, který již bude číslován arabskými číslicemi.

- 1 V panelu Stránky/Pages poklepáním na ikonu strany 2 tuto stránku vyberete a zobrazíte.

- 2 V nabídce panelu Stránky/Pages zvolte příkaz Volby číslování a oddílu/Numbering & Section Options. v dialogu Nový oddíl/New Section zkontrolujte, zda jsou vybrány volby Začátek oddílu/Start Section a Automatické číslování stránek/Automatic Page Numbering, případně je vyberte.

- 3 V sekci Číslování stránek/Page Numbering zvolte v nabídce Styl/Style jako styl číslování i, ii, iii, iv... Klepněte na OK.

- 4 Zkontrolujte ikony stránek v panelu Stránky/Pages. Od stránky 2 by se nyní měly číslice zobrazovat jako římské. Číslice v zápatích stránek by měly být také římské.

Nyní zadáte od strany 6 až na konec dokumentu číslování arabskými číslicemi.

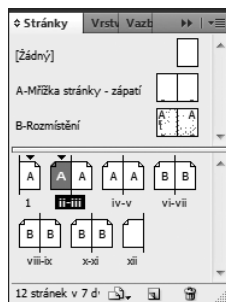
- 5 V panelu Stránky/Pages klepnutím vyberte stranu 6 (vi).

● **Poznámka:** Klepnutím na ikonu stránky ji nastavíte jako cílovou stránku úprav. Pokud chcete stránku zobrazit, pak na ni v panelu Stránky/Pages poklepejte.

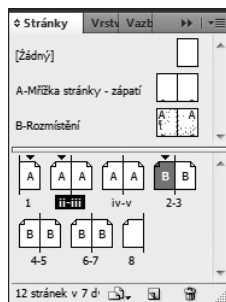
- 6 Klepněte na nabídku panelu v horním rohu panelu Stránky/Pages a zvolte příkaz Volby číslování a oddílů/ Numbering & Section Options.
- 7 V dialogu Nový oddíl/New Section zkontrolujte, zda je zatržena volba Začátek oddílu/Start Section, případně ji vyberte.
- 8 Zatrhněte Začít číslování stránek na/Start Page Numbering At, stiskněte klávesu tabulátoru a zadejte číslo 2, aby číslování stránek oddílu začalo stranou 2.
- 9 Jako Styl/Style zvolte 1, 2, 3, 4... a klepněte na OK.

Stránky jsou nyní správně přečíslovány. Všimněte si, že černý trojúhelník se v panelu Stránky/Pages nachází nad stranami 1, ii a 2. Trojúhelník symbolizuje začátek nového oddílu. K tomuto čtyřstránkovému oddílu se vrátíme později v lekci.

- 10 Zvolte příkaz Soubor/File → Uložit/Save.

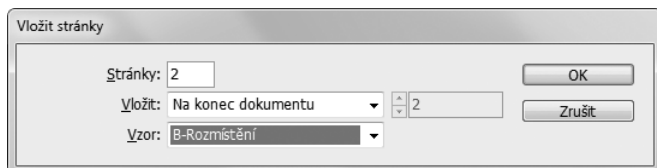
Trojúhelník nad miniaturovou stránkou ii symbolizuje začátek oddílu

Přidání nových stránek

Do již vytvořeného dokumentu můžete doplnit další stránky. Do našeho pracovního dokumentu přidáme dvě další stránky.

- 1 V nabídce panelu Stránky/Pages zvolte příkaz Vložit stránky/Insert Pages.
- 2 Jako počet stránek zadejte 2, v nabídce Vložit/Insert zvolte Na konec dokumentu/At End of Document a jako vzor, který bude přiřazen těmto stránkám, zvolte B-Rozmístění.

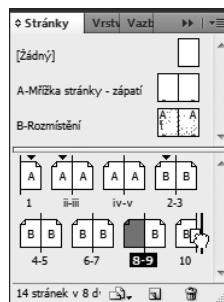
- 3 Klepněte na OK. Dokument se rozšíří o dvě stránky.

Uspořádání a odstranění stránek

V panelu Stránky/Pages lze upravit pořadí stránek a smazat zbytečné stránky.

- 1 V panelu Stránky/Pages poklepejte na ikonu stránky 8, pak ji přetáhněte doprava za stránku 10 a pusťte tlačítko myši. Strana 8 nyní zaujímá místo strany 10. Strany 9 a 10 se přestěhovaly na místa stran 8 a 9.

- 2 Poklepáním na čísla 8–9 pod ikonou této dvojstránky obě stránky vyberte.
- 3 Klepněte na tlačítko Odstranit vybrané stránky naspodu panelu. Tím strany 8 a 9 z dokumentu odstraní.

Umístění textu a obrázků na stránky dokumentu

Po vytvoření kostry dvanáctistránkové publikace je na řadě doplnění jednotlivých článků. Abyste se mohli přesvědčit, jakým způsobem se změny, které jste provedli na vzorových stránkách, odrazí na stránkách dokumentu, doplníte na strany 2 a 3 text a obrázky.

- 1 V panelu Stránky/Pages poklepáním na ikonu strany 2 (pozor, ne strany ii) zobrazíte tuto stránku doprostřed okna dokumentu.

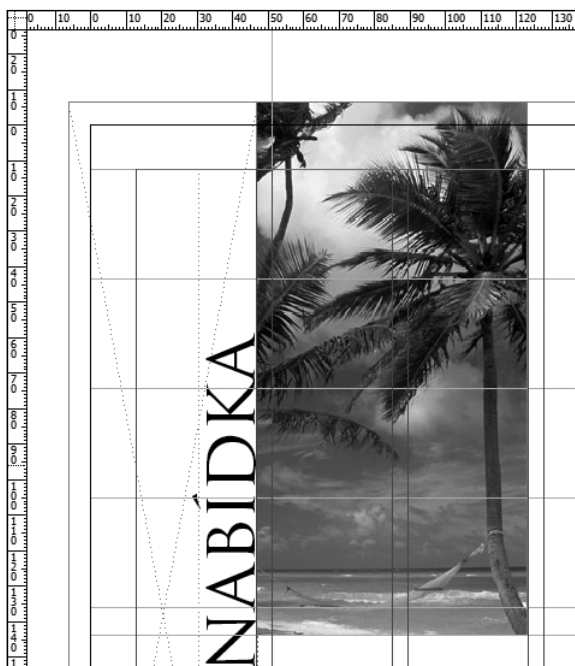
Všimněte si, že na stránce 2 se nacházejí mřížka, zápatí a rámečky vyhrazené objektům, protože je založena na vzoru B-Rozmístění.

K importování obrázků a textu z jiných aplikací, např. obrázků z Photoshopu a textu z Wordu, použijete příkaz Umístit/Place.

- 2 Zvolte příkaz Soubor/File → Umístit/Place. Otevřete složku Lekce_03, která se nachází ve vaší složce ID výuka, a poklepejte na soubor 03_d.psd.

Podoba ukazatele se změní na ikonu načtené grafiky a zobrazí náhled obrázku.

- 3 Umístíte ukazatel načtené grafiky do rámečku vyhrazeného pro grafické prvky na straně 2. Až se kolem ukazatele objeví závorky , klepněte myší. Aby se ukazatel zobrazil v závorkách, budete ho muset přesunout do horní části vyhrazeného rámečku (nad vodítko okraje nahoře na stránce). Grafický rámeček je za textovým rámečkem, a proto se ukazatel načtené grafiky zobrazí v závorkách, jen když je nad grafickým rámečkem.

► **Tip:** Závorky se u ukazatele při importu textu nebo grafiky zobrazí tehdy, když InDesign pod ukazatelem rozpozná předem připravený rámeček. InDesign pak tento rámeček, pokud klepnete, použije a nebude vytvářet nový.

- 4 Abyste obrázek umístili správně, zvolte příkaz Objekt/Object → Přizpůsobení/Fitting → Vystředit obsah/Center Content. Klepněte do prázdné části stránky nebo odznačte všechny vybrané objekty příkazem Úpravy/Edit → Odznačit vše/Deselect All.
- 5 Zopakujte kroky 2 až 4, tentokrát však umístěte obrázek 03_e.psd do rámečku vyhrazeného pro obrázek naspodu strany 3. Aby se ikona načtené grafiky zobrazila v závorkách, budete ji muset přesunout na pravou stranu vyhrazeného rámečku. Namísto vystředění obsahu tentokrát zvolte příkaz Objekt/Object → Přizpůsobení/Fitting → Vyplnit rámeček proporcionálně/Fill Frame Proportionally.

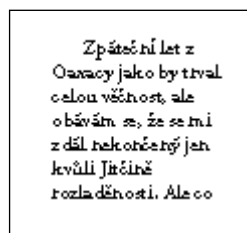
► **Tip:** Jestliže je při importu souboru vybrán rámeček, obsah souboru bude vložen do něho. Vyhnout se tomuto nedopatření lze odznačením všech objektů před začátkem importu, nebo během importu odznačením volby „Nahradit vybrané položky/Replace Selected Item“ v dialogu Umístit/Place.

- 6 Pro jistotu zvolte příkaz Úpravy/Edit → Odznačit vše/Deselect All. Tím odznačíte všechny vybrané objekty. Pak zvolte příkaz Soubor/File → Umístit/Place a poklepejte na soubor 03_Clanek.doc, což je textový soubor vytvořený aplikací Microsoft Word.

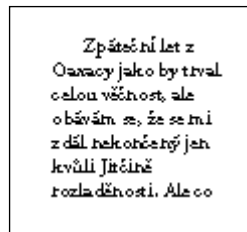
Ukazatel se změní na ikonu načteného textu s náhledem prvních několika řádků textu, který budete umísťovat.

Když má ukazatel podobu ikony načteného textu, můžete tažením vytvořit textový rámeček, nebo klepnout do již připraveného textového rámečku. Pokud ukazatel přemístíte na již připravený textový rámeček, objeví se kolem ikony načteného textu závorky.

Klepnutím můžete text umístit do samostatného rámečku nebo stejným postupem text automaticky nateče do zřetězených rámečků, což provedete v následujících krocích.

Zpáteční let z
Otanacy jako by trval
celou věčnost, ale
obávám se, že se mi
z dál nekonečný jeh
kvůli Jitěrně
rozladěnosti. Ale co

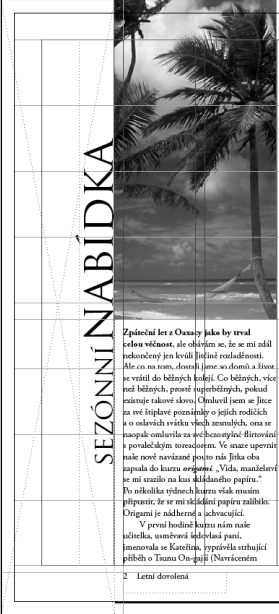

Zpáteční let z
Otanacy jako by trval
celou věčnost, ale
obávám se, že se mi
z dál nekonečný jeh
kvůli Jitěrně
rozladěnosti. Ale co

● **Poznámka:** V raných verzích InDesignu bylo nutné při umísťování textu držet stisknutou klávesu Shift, aby natečení do zřetězených rámečků proběhlo automaticky. Ovládací prvky Inteligentního přeformátování textu/Smart Text Reflow v podokně Text/Type v dialogu Předvolby/Preferences InDesign CS5 vám umožňují nastavit průběh natékání umísťovaného textu.

- 7 Umístěte ukazatel s ikonou načteného textu na libovolné místo uvnitř textového rámečku dole na straně 2. Všimněte si, že kolem ikony jsou nyní závorky. Klepněte myší.

SEZÓNŇNÁ NABÍDKA

řebřovi):

„Za dřívějších časů šel chodit lovec. Jednou narazil na jejího chyceného do pasti. Šlihoval se nad ním a vymohl si ho. Za pár dní navštívil jeho otam přikrášlený žens a požádala ho, šel by s ní zemědla přenocovat. Za kněžské čas se vaši.

Nevěna měla dějový sled a byla přikrášlená, měla tři řádky. Let lovec nedokázal svoji ženu uštvít. Jednoho dne mu její kněžka, je bude třetí lásky, které by mohly posloužit na ruku, ale nepřijímala ho, že jí přišli křást zeman nikdy spáří.

Čelí tři dny byla slyš v chatři a křák. Pak vyšla v v ráhu vele nádhernou lásku. Lovce jí vaši s odněm do mřna na rhu. Když jí otvířel obchodníci, byli lítkou směnami a plátní sa si zřem. Byla totiž jednoduš. Lítku natekl. Třuro-no-omb-ort (třis: jeřibových plék.)

Tento příběh mě ukádal. Začal jsem dějovou řadu originál a rozložil jsem je, je ve veletm čas přiču a otberice o slau křaviti.

Název originálu byl vytvořen roku 1800 nejprvní slov (ukádko a křav (papír)). Tono unedni řadilo jil v první moleni n. v Číně. (Křavíval jsem se, že zemědla v Japonsku. Je Jitka vřel vykle vyvedla z onyřij.) Říká se, že v této době byl vynalezen papír a spolu s ním spudilo světlo světa i křádkání papíru. Čínské vynálezi jednoho dne, z nácké nářít se uchovny až do dopřek dní. Do Japonska Originál přišel budořičitř rmasi v třem mletí. Ze slov si vno umění v japonské kněžce získalo své perné mřno: papře se použil v architektuře v křádkových mřnách. Množk z rnanj vřav se nedochovaly, přemole první písemně pojednání o originál pocházi ropce z roku 1797 a bylo nazváno *Souboru Ono-gaji* (je křádko stic příběh). *Ke no mado* (Zřem obno), obuški třeba tradicních japonských vřav, byla vydána roku 1845.

Originál vřavědloř křádků.

čistých vřav. Arabové rozšířili tajemný způsob papíru v 8. stěží do severní Španělska. Mauráci, kteří přiváželi do Španělska dřívější papír, se začali dělati náboženckých přepřisů, neboť posloužou vřavě opojením žřivých bytosti. Šikádkní papíru se pjeo v nich onezalo na geometrické vřavy. Za častí inkvizice (Jitka je na mě ortie podřeh) ale pak svůj vřav změnila v ústev) postřehání Maurici ze Španělska navřivili Španělské papírnicel (to slovo má rochu křádkání). Tato technika je křáck ve Španělsku v řegimentě dosud obřádk.

Onem moderního originálu je Alan Yoshitova. V dřívějších letech škrádkořto stekel navřivál třis modřelí škrádkovajících řmáň nářít. Je vřemem vřavěna čar a lípek. Jitky se dno př křádkání papíru pouřil. V padonjřá a křádkových letech přebřádkil své umění na zádko a tak inspiroval mnoho dalších

mluvěná křádkání papíru na zádko i v Japonsku. Vřavědlem polobřádků, křádků křádkání papíru jsou onozřiměd dámyřel a křádké modřel.

Jitka se v křavě změnila na křádkání řyk a mřových křádků. Břem prvých řřou řřmá šřdřla křáck a velřmí křepety, křavce, nářimřemě mřovkřeho křavka, pojimřemě obřádk a pojimřemě řřkř. Pouřila vřavě vřavěni Barbouzen, Andreozim a Robřemjem.

V postřel křádk sticly byl obřádké mozařikání v originál, ale jeho historie je dlouhá. Mozařikání se ozřavuje škrádkovřem pokrívřím placky, která je křavělyřka záplňřím souborem dvořozřimřřích řřav. Břem jalyřkřel mřer nebo překřav. Originál mřavky se vřel v řřobřemě mřavřel, škrádkání papíru, ale praktický z řřobřel, jeť po přemřav dokřle řřdkř vřav.

Text natekl do zřetěžených rámečků na straně 2 a 3 a obtekl obrázky podle nastavení, která jste vytvořili na vzorových stránkách. Kdyby tyto rámečky nebyly zřetěženy, text by natekl jen na stranu 2 a přesahoval by mimo textový rámeček na této stránce. V takovém případě byste ho pak mohli nechat ručně natéct ze strany 2 na stranu 3.

● **Poznámka:** Pokud text nenatekl tak, jak popisujeme, zvolte příkaz Úpravy/Edit → Zpět Umístit/Undo Place a přemístěte ukazatel opět do dvousloupcového textového rámečku na straně 2. Tentokrát ale podržte stisknutou kombinaci kláves Shift+Alt (Windows) nebo Shift+Option (Mac OS) a klepněte myší. Text nateče bez přidání nových stránek.

- 8 Příkazem Úpravy/Edit → Odznačit vše/Deselect All zajistíte, že nebude vybrán žádný rámeček.
- 9 Příkazem Soubor/File → Uložit/Save své dílo uložte.

Úprava položek vzorové stránky na stránkách dokumentu

Rámečky, kterými jste na vzorových stránkách vyhradili místo různým objektům, se objeví na stránkách dokumentu. Aby vám InDesign zabránil je náhodně přesunout nebo smazat, je potřeba k jejich vybrání a editaci na stránkách dokumentu tyto vzorové prvky lokálně změnit nebo odpojit. Slovo „SEZÓNŇNÁ“ nyní nahradíte slovem „LETNÍ“ a slovo „NABÍDKA“ slovem „DOVOLENÁ“. Abyste text mohli upravit, musíte vybrat rámeček se slovem „SEZÓNŇNÁ NABÍDKA“ na stránce vzoru. Text navíc obarvíte.

- 1 Vybráním položky stránka „2“ v rozbalovací nabídce Stránky/Pages vlevo na stavovém řádku naspodu okna dokumentu přejděte na stránku 2.
- 2 Pokud nevidíte text „SEZÓNŇÍ NABÍDKA“ celý, upravte zobrazení. Zvolte nástroj Výběr a zkuste tento textový rámeček vybrat klepnutím.

Položky ze vzorové stránky nelze na stranách dokumentu vybrat pouhým klepnutím. Pokud však stisknete pomocné klávesy, budete moci objekt ze vzorové stránky, např. textový rámeček, vybrat.

- 3 Stiskněte klávesy Shift+Ctrl (Windows) nebo Shift+Command (Mac OS) a klepnutím na rámeček s textem „SEZÓNŇÍ NABÍDKA“ tento rámeček vyberte.

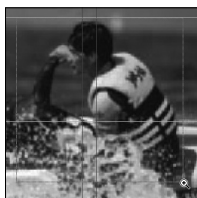
- 4 Poklepáním nástrojem Text **T** vyberte slovo „SEZÓNŇÍ“ a pak je přepište slovem **LETNÍ**.
- 5 Poklepáním na slovo „LETNÍ“ ho vyberte. V panelu Vzorník/Swatches klepněte na políčko Výplň/Fill a pak v seznamu vzorků klepněte na [Papír]/[Paper]. Text se zbarví bíle.
- 6 Poklepáním nástrojem Text **T** vyberte slovo „NABÍDKA“ a přepište je slovem **DOVOLENÁ**. Poklepáním na slovo „DOVOLENÁ“ ho vyberte.

V dalším cvičení použijete nástroj Kapátko, kterým vyberete barvu z vloženého obrázku a použijete ji jako výplň vybraného textu. Potom Kapátkem obarvíte i další prvky v dokumentu.

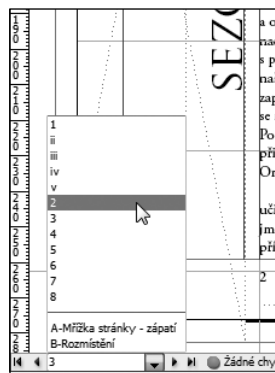
● **Poznámka:** Ačkoliv jste tyto rámečky vytvořili na vzorové stránce, objeví se také na stránce dokumentu, protože jste ji založili na dané vzorové stránce.

- 7 Poklepáním na ikonu stránky 3 v panelu Stránky/Pages ji zobrazte doprostřed okna dokumentu. V panelu nástrojů zvolte nástroj Lupa a tažením vytvořte rámeček kolem obrázku muže v záchranné vestě. Tím obrázek zvětšíte a oblast, kterou jste ohraničili, vyplní okno.

- 8 V panelu nástrojů zkontrolujte, zda je ikona výplně nastavena na výplň textu/Text Fill, a pak vyberte nástroj Kapátko . Špičku kapátka přesuňte na žlutou část záchranné vesty a klepnutím ji vyberte. Barva, na kterou jste klepnuli, se stane barvou výplně vybraného textu.

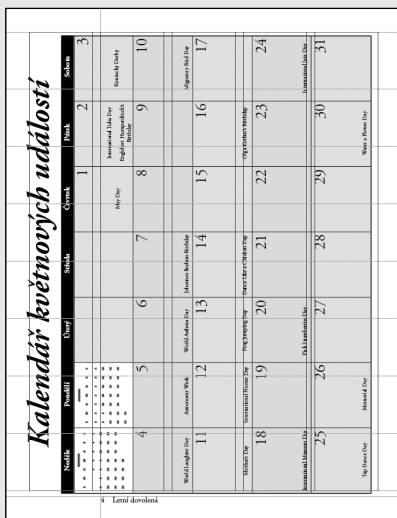
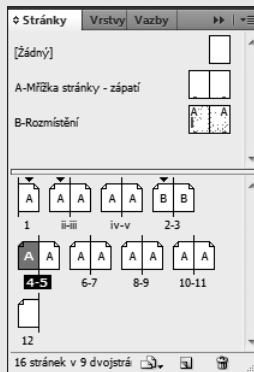
● **Poznámka:** Pokud se vám barva, kterou jste napoprvé kapátkem vybrali, nelíbí, můžete stisknout klávesu Alt (Windows) nebo Option (Mac OS) a vybrat jinou.

Otočení zobrazení dvojstránky

V některých případech potřebujete otočit celý layout stránky nebo dvojstránky tak, aby byl pro čtenáře snadněji čitelný. Například do časopisu standardního formátu se stránkami orientovanými na výšku může být potřeba začlenit stránku, na které bude kalendář orientovaný na šířku. Namísto toho, abyste nakláněli hlavu nebo natáčeli monitor, když budete upravovat layout nebo text na stránce, kde je vše otočeno o 90°, stačí otočit zobrazení celé dvojstránky. Tuto funkci si můžete vyzkoušet nyní. Otevřete soubor 03_Dokonceny.indd, který se nalézá ve složce Lekce_03.

- 1 Poklepáním na ikonu stránky 4 v panelu Stránky/Pages ji zobrazíte doprostřed okna dokumentu.
- 2 Zvolte příkaz Zobrazení/View → Otočit dvojstránku/ Rotate Spread → 90° doprava /90° CW.
- 3 Zvolte příkaz Zobrazení/View → Otočit dvojstránku/ Rotate Spread → Odstranit otočení/Clear Rotation. Otočení dvojstránky se zruší.
- 4 Zavřete dokument, aniž byste uložili změny.

Po otočení dvojstránky (obr. vpravo) se vám bude s jejími prvky pracovat lépe

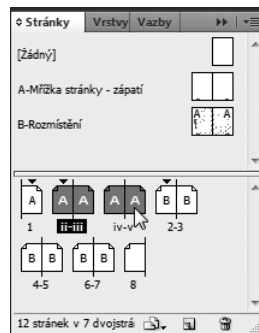

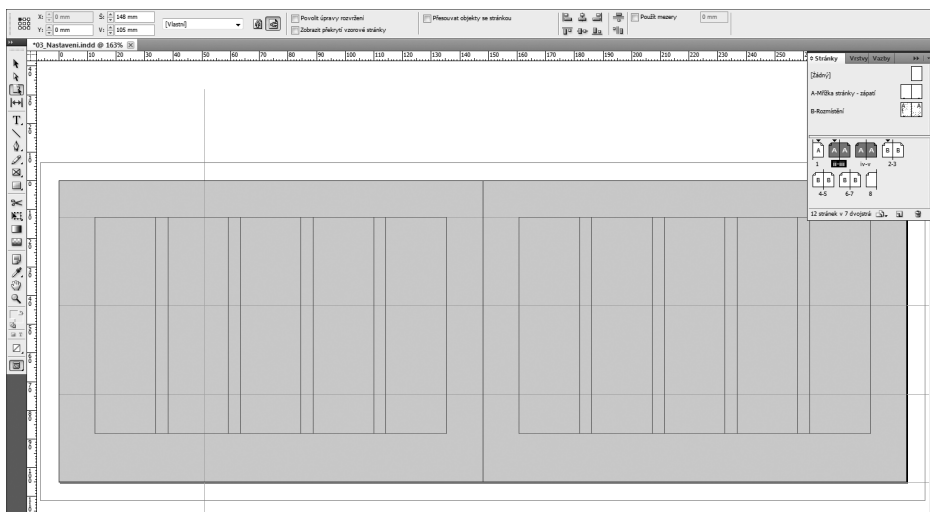
- 9 Zvolte příkaz **Zobrazení/View** → **Dvojstránku do celého okna/Fit Spread in Window**. Všimněte si, že i po použití dalších nástrojů zůstal text vybrán. Zvolte příkaz **Úpravy/Edit** → **Odznačit vše/Deselect All**, abyste si mohli prohlédnout text vyplněný žlutou barvou.
- 10 Zvolte nástroj **Výběr** , stiskněte klávesy **Shift+Ctrl** (Windows) nebo **Shift+Command** (Mac OS) a klepnutím na široký obdélníkový rámeček, který jste vytvořili nahoře na straně 3, jej vyberte. Stejně jako v kroku 8 jej nástrojem **Kapátko** vyplňte tou samou žlutou barvou. Zvolte příkaz **Úpravy/Edit** → **Odznačit vše/Deselect All**.
- 11 Znovu zvolte nástroj **Výběr** , stiskněte klávesy **Shift+Ctrl** (Windows) nebo **Shift+Command** (Mac OS) a klepnutím vyberte dlouhý obdélníkový rámeček vlevo na samém okraji strany 2. Tentokrát jako barvu výplně vyberte nástrojem **Kapátko** tmavě modrou barvu na obrázku s palmami na straně 2.
- 12 Zvolte příkaz **Úpravy/Edit** → **Odznačit vše/Deselect All**.
- 13 Příkazem **Soubor/File** → **Uložit/Save** uložte svou práci.

Změna velikosti stránek

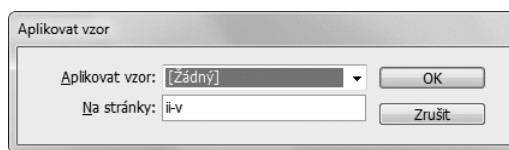
Jako nová funkce v InDesignu CS5 je možnost vytváření dokumentů s různou velikostí stránek. v dalším postupu vytvoříte pro časopis přílohu tím, že změníte velikost stránek ve čtyřstránkovém oddílu, který jste vytvořili dříve. Poté obě dvojstránky tvořící tento oddíl rychle rozvrhnete.

- 1 Poklepáním na ikonu stránky **ii** v panelu **Stránky/Pages** si ji zobrazte. Je to první stránka čtyřstránkového oddílu, který jste vytvořili dříve. Příkazem **Zobrazení/View** → **Dvojstránku do celého okna/Fit Spread in Window** si nechte zobrazit celou dvojstránku.
- 2 Vyberte nástroj **Stránka/Page** . V panelu **Stránky/Pages** klepněte se stisknutou klávesou **Shift** na ikonu stránky **v**. Ikony stránek **ii** – **v** jsou nyní v panelu zvýrazněné. Stejně stránky jsou také zvýrazněny v okně dokumentu. U těchto stránek budete měnit jejich velikost.
- 3 V ovládacím panelu do pole **Šířka/Width** zadejte **148 mm** a do pole **Výška/Height** zadejte **105 mm**. Po každém zadání hodnoty stiskněte klávesu **Enter** nebo **Return** a tak tyto hodnoty u vybraných stránek použijte. (Zadáním daných hodnot vznikne příloha o rozměrech standardní pohlednice.)
- 4 Zvolte příkaz **Zobrazení/View** → **Dvojstránku do celého okna/Fit Spread in Window**.

- Abyste tyto stránky oddělili od jejich vzorové stránky (A-Mřížka stránky – zápatí), v nabídce panelu Stránky/Pages zvolte příkaz Aplikovat vzor na stránky/Apply Master To Pages. V dialogu Aplikovat vzor/Apply Master vyberte v nabídce Aplikovat vzor/Apply Master volbu [Žádný]/[None] a ujistěte se, že v poli Na stránky/To Pages je hodnota ii-v. Klepněte na tlačítko OK.

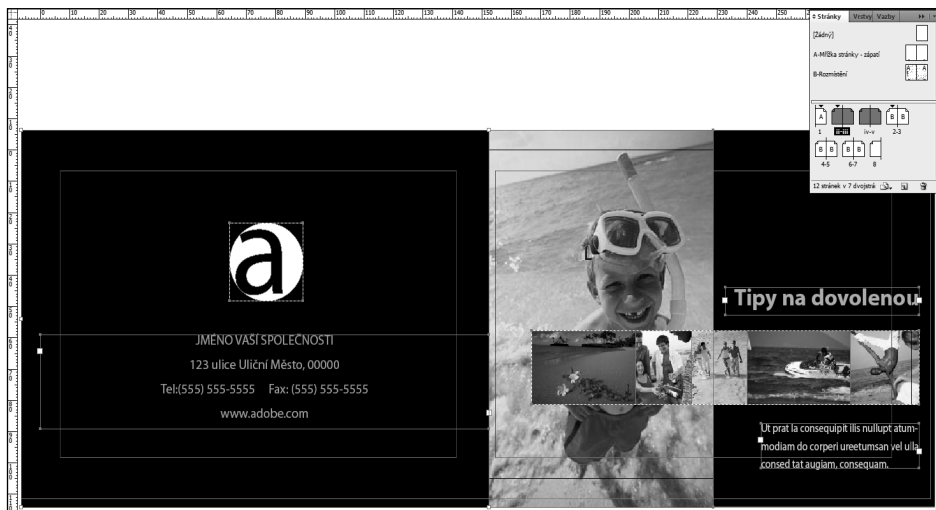
- Pro nastavení nových vodítek okrajů a sloupců u vybraných stránek použijte příkaz Formát/Layout → Okraje a sloupce/Margins And Columns. Zobrazí se dialog Okraje a sloupce/Margins And Columns. Ujistěte se, že ikona Změnit všechna nastavení na stejné hodnoty/Make All Settings The Same uprostřed sekce Okraje/Margins je vybrána (články řetězu jsou spojeny), abyste mohli zadat jednu hodnotu pro všechny 4 okraje. Do pole Nahoře/Top zadejte **6,7 mm**. V sekci Sloupce/Columns zadejte do pole Počet/Number hodnotu **1** a klepněte na tlačítko OK.

Namísto ručního rozvržení obou dvojstránek tvořících přílohu importujete dvojici výstřížků. Soubor výstřížků, ne nepodobný grafickému souboru, je soubor obsahující objekty InDesignu a také jejich vzájemné rozmístění na stránce či dvojstránce. V InDesignu můžete vybrané objekty exportovat jako soubor výstřížků a tyto výstřížky pak umísťovat do dokumentů. (Více se o používání výstřížků dozvíte v lekcí 10, „Importování a úpravy grafiky v InDesignu.“)

- Tip:** Výstřížek vytvoříte tak, že vyberete jeden či více objektů na stránce nebo dvojstránce. Zvolte příkaz Soubor/File → Exportovat/Export a poté jako typ souboru vyberte v nabídce Save as type (Windows) nebo Format (Mac OS) volbu Výstřížek InDesignu/InDesign Snippet. Vyberte, kam se má soubor uložit, nazvěte ho a pak klepněte na tlačítko Uložit/Save.

Každý z výstřížků, který nyní importujete, obsahuje všechny prvky tvořící dvojstránku.

- 7 První výstřížek umístíte příkazem Soubor/File → Umístit/Place. Otevřete složku Lekce_03 ve vaší složce ID výuka a poklepejte na soubor výstřížků Priloha_zadni_predni_dvojstranka.idms.
- 8 Ikonu načteného výstřížku umístíte u levého horního rohu dvojstránky se stránkami ii a iii na místo, kde se potkávají vodítka spadávky. Klepnutím výstřížek umístíte.

- 9 Poklepáním na ikonu stránky iv v panelu Stránky/Pages si ji zobrazte.
- 10 Zvolte příkaz Soubor/File → Umístit/Place. Otevřete složku Lekce_03 ve vaší složce ID výuka a poklepejte na soubor výstřížků Priloha_vnitri_dvojstranka.idms.
- 11 Ikonu načteného výstřížku umístíte u levého horního rohu dvojstránky v rohu, kde se potkávají vodítka spadávky. Klepnutím výstřížek umístíte.
- 12 Zvolte příkaz Úpravy/Edit → Odznačit vše/Deselect All.
- 13 Zvolte příkaz Soubor/File → Uložit/Save.

Teď, když je příloha hotova, ještě se ve zbytku lekce krátce vrátíte k dvojstránce, na které jste pracovali dříve.

Kontrola dokončené dvojstránky

Nyní jste připraveni skrýt vodítka a rámečky a prohlédnout si dokončenou dvojstránku.

- 1 Vyberte nástroj Výběr/Selection a poklepáním na ikonu stránky 2 v panelu Stránky/Pages ji zobrazte v okně dokumentu.
- 2 Zvolte příkaz Zobrazení/View → Dvojstránku do celého okna/Fit Spread in Window a skryjte panely, které dvojstránku zakrývají.